

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2010 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

2011 m. gegužės 31 d. Nr. A-12

Pasvalys

Auditas atliktas, vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2011 m. gegužės 6 d. pavedimą Nr. P-4

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė (grupės vadovė)
vyriausioji specialistė Ilma Paliukėnaitė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Pasvalio rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.pasvalys.lt

TURINYS

SANTRAUKA		3
IŽANGA		3
AUDITO APIMTYS IR METODAI		4
PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS		4
I.	METINIO BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO ATITIKTIS TEISĖS AKTŲ REIKALAVIMAMS	5
II.	BIUDŽETO PLANAVIMAS	6
III.	SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMOS	7
	1. Pajamų plano tikslinimas	7
	2. Pajamų plano vykdymas	8
	3. Gautos pajamos	8
	3.1. Pajamos iš mokesčių	8
	3.2. Dotacijos	10
	3.3. Kitos pajamos	11
IV.	SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS	16
	1. Asignavimų planas	16
	2. Asignavimų panaudojimas	16
	2.1. Asignavimų panaudojimas pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją	16
	2.2. Administracijos direktoriaus rezervas	16
V.	SAVIVALDYBĖS SKOLOS IR SKOLINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	19
VI.	FINANSINIŲ AUDITŲ REZULTATAI	20
VII.	IŽDO APSKAITA IR VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS	28
VIII.	REKOMENDACIJOS	29

SANTRAUKA

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos patvirtintas (su patikslinimais) 2010 metų Savivaldybės biudžetas:

- 71760,50 tūkst. Lt pajamų (įskaitant 2009 m. lėšų likučius);
- 71760,50 tūkst. Lt išlaidų, iš jų: paprastosioms išlaidoms – 68560,3 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 32531,5 tūkst. Lt; turtui įsigyti – 3200,2 tūkst. Lt; kitoms savivaldybės perduodamos mokinio krepšelio lėšos – 18,3 tūkst. Lt.

Faktiškai 2010 metais į Savivaldybės biudžetą gauta 72601,2 tūkst. Lt pajamų ir padaryta 70520,2 tūkst. Lt išlaidų. Savivaldybės biudžeto pajamų užduotis įvykdyta 101,2 proc., išlaidų – 98,3 proc.

Audito metu buvo nustatyti ir dokumentuoti įvairūs pastebėjimai, kurie pateikiami šioje ataskaitoje.

IŽANGA

Vykdydama Vietos savivaldos įstatymo¹ reikalavimą prižiūrėti, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai bei teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba atliko Savivaldybės 2010 metų biudžeto vykdymo ir Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą, kitus finansinius ir veiklos auditus pas asignavimų valdytojus² pagal metinį Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veikos planą³.

Audito tikslas – įvertinti aukščiausio lygio finansų valdymo vidaus kontrolę, 2010 metų Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2010 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Auditas atliktas Pasvalio rajono savivaldybės kontrolieriaus 2011 m. gegužės 6 d. pavedimu Nr. PA–4. Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė ir vyriausioji specialistė Ilma Paliukėnaitė. Audito grupės vadovė – Rima Juodokienė.

Audituotas subjektas – Pasvalio rajono savivaldybės biudžetas, kurį administruoja Pasvalio rajono savivaldybės administracija (juridinio asmens kodas 188753654). Adresas – Vytauto Didžiojo aikštė 1, Pasvalys.

Audituojamas laikotarpis – 2010 metai.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994 m. liepos 7 d. įstatymo Nr. I-533 (Žin., 2004, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290; 2009, Nr. 77-3165) 27 straipsnio 1 dalis.

² 2010 metais audituoti asignavimų valdytojai: Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Krinčino seniūnija, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Daujėnų seniūnija, Pasvalio lopšelis – darželis „Eglutė“, Pasvalio darželis-mokykla „Liepaitė“, Pasvalio lopšelis – darželis „Žilvitis“, Pasvalio rajono Valakėlių pagrindinė mokykla, Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namai, Pasvalio rajono Ustukių pagrindinė mokykla, Pasvalio rajono Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla.

³ Pasvalio rajono savivaldybės kontrolieriaus 2010 m. lapkričio 16 d. įsakymas Nr. KV-4.

Audituojamu laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriumi dirbo Rimantas Užuotas, Finansų skyriaus vedėja – Dalė Petrėnienė.

Savivaldybės 2010 metų metinį biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį parengė Savivaldybės administracijos Finansų skyrius.

Ši ataskaita yra sudėtinė dalis išvados, teikiamos Pasvalio rajono savivaldybės tarybai dėl 2010 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Ataskaitoje pateikti tik audituotose srityse nustatyti faktai, o nuomonė apie 2010 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį bus pateikta Pasvalio rajono savivaldybės tarybai atskiroje išvadoje.

AUDITO APIMTYS IR METODAI

Auditas buvo suplanuotas ir atliktas atsižvelgiant į Valstybinio audito reikalavimus⁴. Auditui atlikti ir išvadai parengti Savivaldybės administracija raštu⁵ Kontrolės ir audito tarnybai pateikė 2010 metų metinį ataskaitų rinkinį:

- Savivaldybės biudžeto įvykdymo 2011 m. sausio 1 d. ataskaita, forma Nr. 1-sav.;
- Savivaldybių skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita, forma Nr. 3-sav.;
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010 gruodžio 31 d. ataskaita, forma Nr. 4.

Savivaldybė 2010 metais vykdė 8 biudžeto programas. Savivaldybės biudžeto asignavimus valdė 43 asignavimų valdytojai.

Savivaldybės 2010 metų biudžeto pajamų planas buvo 71760,5 tūkst. Lt, faktiškai gauta 72601,2 tūkst. Lt. Išlaidos iš savivaldybės 2010 metų biudžeto sudarė 70520,5 tūkst. Lt.

Savivaldybė 2010 metais gavo 1323,2 tūkst. Lt paskolų, grąžino 1959,0 tūkst. Lt, sumokėjo 326,4 tūkst. Lt palūkanų, negrąžintų paskolų likutis 2010 m. gruodžio 31 d. buvo 8154,5 tūkst. Lt.

Atliekant auditą buvo naudotasi Panevėžio apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – VMI), asignavimų valdytojų Savivaldybės administracijos Finansų skyriui pateiktomis ataskaitomis bei kitais Savivaldybės administracijos tvarkomais duomenimis.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Vietos savivaldos įstatymu⁶ *Savivaldybės administracijos direktorius* savivaldybės tarybos nustatyta tvarka administruoja savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius,

⁴ Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Valstybinio audito reikalavimai“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2011 m. gegužės 10 d. raštas Nr. ARB-985 „Dėl metinių ataskaitų rinkinio pateikimo“.

⁶ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994 m. liepos 7 d. įstatymas Nr. I-533 (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290; 2009, Nr. 159-7206) 29 straipsnio 8 dalies 5 punktas.

organizuoja savivaldybės biudžeto vykdymą ir atsako už savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, administruoja savivaldybės biudžetą.

I. METINIO BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO ATITIKTIS TEISĖS AKTŲ REIKALAVIMAMS

Šiuo metu egzistuoja keli teisės aktai pagal kuriuos turi būti rengiama biudžeto vykdymo ataskaita: Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas⁷, Biudžeto sandaros įstatymas⁸, Finansų ministro įsakymai „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo, biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų sąmatų vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“⁹ ir „Dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitos, kitų kartu teikiamų ataskaitų ir savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“¹⁰. Tačiau šiuose teisės aktuose skirtingai nurodoma savivaldybės atsiskaitymo forma. Viešojo sektoriaus atskaitomybės ir Biudžeto sandaros įstatymuose savivaldybės teikia ataskaitų rinkinius, o Finansų ministro įsakymuose - savivaldybės teikia ataskaitas pagal patvirtintas formas.

Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitos, kitų kartu teikiamų ataskaitų ir savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklėse¹⁰ nurodyta Ataskaitos sudėtis (suvestinės ataskaitų formos ir ataskaitų formų turinys) bei Ataskaitos rengimo tikslai ir joje pateikiamai informacijai keliami reikalavimai: informacija turi būti suprantama jos vartotojams, kad jie galėtų priimti tinkamus ekonominius sprendimus, svarbi, reikšminga, patikima, neutrali ir palyginama.

Biudžeto sandaros įstatyme¹¹ nustatyta, kad ataskaitų rinkinius rengia savivaldybių administracijos, remdamosi savivaldybių biudžetų apskaitos duomenimis – į savivaldybių biudžetus gautų pajamų ir savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais, ataskaitų rinkinį tvirtina savivaldybės taryba pagal rodiklius, nurodytus šio įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje.

Ataskaita parengta pagal Biudžeto sandaros įstatyme nustatytus rodiklius – nurodyta bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis; bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ir Savivaldybės administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skirti išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui ir turtui įsigyti.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 32 straipsnio nuostatomis, už

⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymo Nr. X-1212 (Žin., 2007, Nr. 77-3046), 28 straipsnis.

⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990 m. liepos 30 d. įstatymas Nr. I-430 (Žin., 1990, Nr. 24-596; 2004 Nr. 4-7), 35 straipsnis.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr.1K-413 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo, biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų sąmatų vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 2-21)

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. sausio 29 d. įsakymas Nr.1K-022 „Dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitos, kitų kartu teikiamų ataskaitų ir savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 15-719).

metinių ataskaitų ir (arba) konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, kurių auditus teisės aktų nustatyta tvarka atlieka savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos, parengimą atsakingi viešojo sektoriaus subjektai šiuos rinkinius teikia savivaldybių kontrolės ir audito tarnyboms.

Pastebėjimas. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius raštu⁵ pateikė nepilną metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį.

Vadovaujantis 33 straipsnio nuostatomis, ataskaitų rinkiniai skelbiami interneto svetainėje ne vėliau kaip per 10 dienų nuo ataskaitų pateikimo Finansų ministerijai dienos.

Pastebėjimas. Savivaldybės administracija interneto svetainėje nepaskelbė tarpinių ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių.

IŠVADOS:

1. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius nepateikė Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2-sav) ir aiškinamojo rašto.
2. Tarpinių ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai nepaskelbti interneto svetainėje.

II. BIUDŽETO PLANAVIMAS

Strateginis planavimas¹² – procesas, kurio metu nustatomos veiklos kryptys ir būdai vykdyti institucijos misiją, pasiekti numatytus tikslus ir rezultatus, veiksmingai panaudojant finansinius, materialinius ir žmogiškuosius išteklius.

Pagal Strateginio planavimo metodiką, kasmetinis biudžeto planavimo procesas prasideda prioritetų nustatymu. Prioritetai turėtų nurodyti, kuria kryptimi ir kaip reikia planuoti įstaigų veiklą. Programos rengiamos strateginiams tikslams įgyvendinti. Programa – strateginio veiklos plano dalis, kurioje turi būti nustatyti programos tikslai, uždaviniai, priemonės (projektai), vertinimo kriterijai ir numatomi asignavimai. Programos tikslai turi būti aiškūs ir nustatyti rezultata, kurį norima pasiekti per tam tikrą laikotarpį.

Savivaldybės tarybos sprendimu¹³ patvirtintos aštuonios Pasvalio rajono savivaldybės 2010 metais numatomos vykdyti programos ir jų aprašymai, kurių pagrindu buvo formuojamas 2010 metų Savivaldybės biudžetas.

Pastebėjimas. Susipažinę su patvirtintomis programomis manome, kad programų tikslai ne visais atvejais formuluojami tinkamai; dalis programų tikslų nukreipti į teisės aktais institucijoms ir įstaigoms pavestas vykdyti funkcijas, o ne į rezultatus; formuluojami pernelyg platūs ir neapibrėžti programos tikslai, dėl ko būtų sudėtinga vertinti bendrą programos rezultata, stebėti

¹¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990 m. liepos 30 d. įstatymas Nr. I-430 (Žin., 1990, Nr. 24-596; 2004 Nr. 4-7; 2008, Nr. 137-5375), 35 straipsnio 3 dalis; 36 straipsnio 3 dalis.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 57-2312; 2010, Nr. 102-5279). Strateginio planavimo metodikos 2 punktas.

¹³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. T1-20 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2010 metais numatomų vykdyti programų patvirtinimo“.

jos poveikį.

Savivaldybės taryba patvirtino¹⁴ Pasvalio rajono savivaldybės 2010-2012-ųjų metų strateginį veiklos planą (toliau - Veiklos planas), kuriame numatė septynias programas.

Pastebėjimai. Veiklos plane patvirtintų programų pavadinimai ir tikslai neatitinka Savivaldybės tarybos patvirtintų¹³ programų, kurių pagrindu buvo suformuotas ir patvirtintas 2010 metų Savivaldybės biudžetas.

Patvirtinus Veiklos planą Savivaldybės 2010 metų biudžetas pagal naujai patvirtintas programas nebuvo patikslintas.

Patvirtinus atitinkamų metų Savivaldybės biudžetą strateginį ir metinį veiklos planus, pradedama nuolatinė veiklos planų įgyvendinimo rezultatų stebėseną (toliau – stebėseną). Stebėsenos tikslas¹⁵ – nuolatos stebėti strateginių veiklos planų įgyvendinimo rezultatus ir laiku priimti sprendimus siekiant pagerinti institucijų veiklą ir rezultatus.

Pastebėjimai. Metinis veiklos planas¹⁶ – tam tikrų vieno biudžetinių metų veiklos planavimo dokumentas, įgyvendinantis strateginį veiklos planą arba jo dalį, 2010 metais nebuvo patvirtintas.

Strateginio veiklos plano stebėseną 2010 metais nebuvo vykdoma.

IŠVADA. Savivaldybė nemažai išteklių skiria strateginiam planavimui, rengia veiklos planus, programas. Atliktas auditas rodo, kad strateginis planavimas, rezultatų vertinimo sistema, o ypač – stebėseną, turi būti stiprinami. Susirūpinimą kelia, ar Savivaldybė realiai naudoja strateginį planavimą, t.y. ar strateginiai planai, programos rengiamos tik tam, kad būtų parengtos, ar jos realiai naudojamos priimant sprendimus, vertinant veiklą ir rezultatus.

III. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMOS

1. Pajamų plano tikslinimas

Savivaldybės taryba, vadovaudamasi Vietos savivaldos¹⁷ ir Biudžeto sandaros¹⁸ įstatymais, patvirtino¹⁹ Pasvalio rajono savivaldybės 2010 metų biudžetą – 65649,3 tūkst. Lt pajamų. Savivaldybės tarybos sprendimais 2010 metų Savivaldybės biudžetas buvo tikslintas aštuonis kartus²⁰ ir padidintas 6111,2 tūkst. Lt. Patikslintas 2010 metų Savivaldybės biudžeto pajamų

¹⁴ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. birželio 23 d. sprendimas Nr. T1-148 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2010-2012-ųjų metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

¹⁵ Strateginio planavimo metodikos 58 punktas.

¹⁶ Strateginio planavimo metodikos 2 punktas.

¹⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994 m. liepos 7 d. įstatymo Nr. I-533 (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) 16 straipsnio 2 dalies 15 punktas.

¹⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990 m. liepos 30 d. įstatymas Nr. I-430 (Žin., 1990, Nr. 24-596; 2004 Nr. 4-7) 26 straipsnio 4 dalis.

¹⁹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. T1-21.

²⁰ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 24 d. sprendimas Nr. T1-56; 2010 m. gegužės 26 d. Nr. T1-126; 2010 m. birželio 23 d. Nr. T1-152; 2010 m. rugpjūčio 25 d. Nr. T1-171; 2010 m. rugsėjo 29 d. T1-199; 2010 m. lapkričio 3 d. Nr. T1-228; 2010 m. lapkričio 24 d. T1-256; 2010 m. gruodžio 22 d. Nr. T1-267.

planas sudarė 71760,5 tūkst. Lt.

2. Pajamų plano vykdymas

Į savivaldybės biudžetą 2010 metais gauta 72601,2 tūkst. Lt pajamų, arba 840,7 tūkst. Lt pajamų daugiau negu planuota, biudžeto pajamų planas įvykdytas 101,2 procento. Pagal atskiras pajamų rūšis (pajamų iš mokesčių, dotacijų, materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo, kitų pajamų bei iš kitų savivaldybių gautų mokinio krepšelio lėšų) pajamų planas įvykdytas nuo 91,7 iki 104,0 proc. Duomenys apie Savivaldybės 2010 metų biudžeto pajamų įvykdymą pateikiami 1 priede. Biudžeto pajamų struktūra pateikta 2 priede. Savivaldybės 2010 metų biudžeto pajamos (72601,2 tūkst. Lt), palyginus su Savivaldybės 2009 metų pajamomis (76203,6 tūkst. Lt) sumažėjo 3602,4 tūkst. Lt arba 4,7 proc. Savivaldybės 2010 metų biudžeto pajamų palyginimas su 2009 metų biudžeto pajamomis pateikiamas 3 priede. Pagal atskiras pajamų rūšis pajamos sumažėjo, išskyrus padidėjusias dotacijų bei kitų savivaldybių gautų mokinio krepšelio lėšų pajamas.

Savivaldybės biudžeto pajamų plano ir jo įvykdymo apimtys kasmet didėja, išskyrus 2009 ir 2010 metus. Savivaldybės biudžetas per pastaruosius penkerius metus nebuvo vykdomas trejus metus (įvykdymo procentas nuo 94,8 iki 99,2) ir dvejus metus buvo įvykdytas (2006 ir 2010 metais). 4 priede pateikiama pajamų plano įvykdymo dinamika.

3. Gautos pajamos

2010 metų Savivaldybės biudžeto pajamos – **72601,2 tūkst. Lt** gautos iš:

- 26465,1 tūkst. Lt mokesčiai;
- 42154,7 tūkst. Lt dotacijos;
- 2957,6 tūkst. Lt kitos pajamos;
- 53,9 tūkst. Lt sandoriai dėl materialiojo ir nematerialiojo turto;
- 19,9 tūkst. Lt iš kitų savivaldybių gautos moksleivio krepšelio lėšos;
- 950,0 tūkst. Lt metų pradžios lėšų likučiai, skirti išlaidoms dengti.

3.1. Pajamos iš mokesčių

Pajamų iš mokesčių planas įvykdytas 104,0 procentais, planuota 25438,6 tūkst. Lt, gauta 26465,1 tūkst. Lt, gauta 1026,5 tūkst. Lt daugiau nei planuota. Pajamų iš mokesčių surinkimo planas ir jo įvykdymas pateikiamas 5 priede.

3.1.1. Gyventojų pajamų mokesčiai (su gyventojų pajamų mokesčiu iš Valstybės išdo) sudarė 23797,7 tūkst. Lt arba 33,2 procento rajono biudžeto gautų pajamų ir dotacijų. Per 2010 metus gauta 867,10 tūkst. Lt daugiau nei planuota.

3.1.2. Turto mokesčiai sudarė 3,5 procento gautų biudžeto pajamų ir dotacijų apimtį. Per 2010 metus į rajono biudžetą įplaukė 2527,8 tūkst. Lt turto mokesčių, bendras planas įvykdytas 108 procentais ir gauta 187,8 tūkst. Lt daugiau nei planuota. Žemės mokesčio planas įvykdytas

119,6 procento, gauta 229,4 tūkst. Lt daugiau nei buvo planuota. Dėl Savivaldybės tarybos sprendimu suteiktų lengvatų į Savivaldybės biudžetą negauta 0,2 tūkst. Lt žemės mokesčio²¹.

Pastebėjimas. Vadovaujantis Žemės mokesčio įstatymu²², savivaldybių tarybos savo biudžeto sąskaita turi teisę sumažinti žemės mokestį arba visai nuo jo atleisti.

Administracijos direktoriaus įsakymu²³ patvirtinta Žemės mokesčio už žemės ūkio paskirties žemę lengvatų suteikimo fiziniams asmenims tvarka. Mūsų nuomone, lengvatų suteikimo kriterijų nustatymas yra Tarybos kompetencija pagal Vietos savivaldos įstatymą²⁴.

Nekilnojamojo turto mokesčio planas įvykdytas 96,8 procento. Gauta 35,0 tūkst. Lt mažiau nei planuota. Savivaldybės taryba keturiais sprendimais²⁵ suteikė lengvatas nekilnojamojo turto mokesčio mokėjimui, į Savivaldybės biudžetą negauta 104,0 tūkst. Lt. Paveldimo turto mokesčio planas įvykdytas 83,5 procento, gauta 6,6 tūkst. Lt mažiau nei planuota.

3.1.3. Prekių ir paslaugų mokesčių įplaukos sudarė 139,6 tūkst. Lt. Planas įvykdytas 83,1 procento arba gauta 28,4 tūkst. Lt mažiau nei planuota. Mokesčių už aplinkos teršimą gauta 37,2 tūkst. Lt, arba 32,8 tūkst. Lt mažiau nei planuota. Valstybės rinkliavų gauta 3,7 tūkst. Lt mažiau nei planuota. Vietinių rinkliavų gauta 16,1 tūkst. Lt, 8,1 tūkst. Lt daugiau nei buvo planuota, planas įvykdytas 201,3 procentu.

Pastebėjimas. Pažymime, kad atliekant 2008, 2009 metų biudžeto vykdymo auditą, daug dėmesio buvo skirta pajamų dalies iš vietinių rinkliavų analizei. Buvo nustatytas nepakankamas vietinių rinkliavų už atitinkamų leidimų išdavimą teisinis reglamentavimas, nepakankama jų vidaus kontrolė, dėl to į Savivaldybės biudžetą buvo nepilnai surenkamos vietinės rinkliavos. *[pateiktas rekomendacijas dalinai atsižvelgta. 2010 m. balandžio – birželio mėnesiais peržiūrėti ir patikslinti leidimų atlikti kasinėjimo darbus Savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje, atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje išdavimo, leidimų prekiauti ar teikti paslaugas Savivaldybės tarybos nustatytose viešosiose vietose išdavimo, leidimų organizuoti komercinius renginius Savivaldybei priklausančiose ar valdytojo teise valdomose viešojo naudojimosi teritorijose išdavimo nuostatai. Todėl 2010 metais matyti žymus pokytis pajamų iš vietinių rinkliavų surinkime.*

Atkreipiame dėmesį, kad leidimų įrengti išorinę reklamą savivaldybės teritorijoje išdavimo nuostatai patikslinti tik 2011 m. gegužės mėn., todėl rinkliavos už šių leidimų išdavimą 2010 metais negauta. Kai kuriose seniūnijose skiriamas nepakankamas dėmesys leidimų prekiauti ar teikti paslaugas Savivaldybės tarybos nustatytose viešosiose vietose išdavimui bei įmokų

²¹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. lapkričio 24 d. sprendimas Nr. T1-257 „Dėl žemės mokesčio lengvatų“.

²² Lietuvos Respublikos žemės mokesčio 1992 m. birželio 25 d. įstatymas Nr. I-2675, 7 straipsnis (Žin., 1992, Nr. 21-612);

²³ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2006 m. rugsėjo 12 d. įsakymas Nr. DV-442 „Dėl žemės mokesčio ir valstybinės žemės nuomos mokesčio už žemės ūkio paskirties žemę lengvatų suteikimo fiziniams asmenims tvarkos patvirtinimo“.

²⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994 m. liepos 7 d. įstatymas Nr. I-533 (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) 16 straipsnio 2 dalies 18 punktas.

²⁵ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. T1-38; 2010 m. kovo 24 d. Nr. T1-57; 2010 m. balandžio 28 d. Nr. T1-100; 2010 m. gruodžio 22 d. Nr. T1-285.

surinkimui. Duomenys apie Seniūnijose išduotų leidimų skaičių bei surinktas įmokas pateikiami 6 priede.

3.2. Dotacijos

Specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams skiriamos²⁶: valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti - pagal nustatytą šioms funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodiką; mokinio krepšeliui - pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą tvarką; Seimo, Vyriausybės patvirtintoms programoms ar priimtiems sprendimams vykdyti. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos (BDK) savivaldybių biudžetams skiriamos dėl Seimo ar Vyriausybės priimtų sprendimų atsirandantiems savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų pokyčiams kompensuoti²¹.

Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu²⁷ Savivaldybei skirta 34188,8 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos ir 2608 tūkst. Lt bendrosios dotacijos kompensacijos. Po patikslinimų 2010 metais valstybės biudžeto dotacijų gauta 42154,7 tūkst. Lt. 2010 metų Savivaldybės biudžeto dotacijų struktūra pateikta 7 priede.

Pastebėjimas. Savivaldybėje 2009 metais vykdant investicinius projektus patirtos išlaidos buvo apmokėtos savivaldybės biudžeto lėšomis tikintis gauti Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas pagal pateiktas paraiškas. Savivaldybės administracija perkeldama likučius iš senojo sąskaitų plano į naująjį, nesivadovavo Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinių sąskaitų likučių perkėlimo tvarka²⁸, neregistravo sukauptų gautinų sumų. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus dalykus, planuojant 2010 metų Savivaldybės biudžetą, šios lėšos turėjo būti numatytos biudžeto pajamų plane.

Savivaldybės biudžeto pajamų palnas tikslintas (didintas) du kartus²⁹, gavus patirtų išlaidų už 2009 metus kompensavimą iš Europos Sąjungos – 442,4 tūkst. Lt. 2010 metais patirtų išlaidų už 2009 metus kompensavimui pagal pateiktas paraiškas pervesta 479,8 tūkst. Lt. Gautos viršplaninės 38 tūkst. Lt Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos Tarybos sprendimu nebuvo perskirstytos, kaip to reikalauja Biudžeto sandaros įstatymo 30 straipsnio 2 dalis.

²⁶ Lietuvos Respublikos savivaldybės biudžetų pajamų nustatymo metodikos 1997 m. liepos 2 d. įstatymas Nr. VIII-385 (Žin., 1997, Nr. 69-1743; 2001, Nr. 94-3307), 5 straipsnis 2 dalis.

²⁷ Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2009 m. gruodžio 10 d. įstatymas Nr. XI-563 (Žin., 2009 Nr. 152-6822).

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. birželio 10 d. įsakymas Nr. 1K-224 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinių sąskaitų likučių perkėlimo tvarkos parašo patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 87-3712).

²⁹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 24 d. sprendimas Nr. T1-56 – 194,7 tūkst. Lt; 2010 m. birželio 23 d. sprendimas Nr. T1-152 – 247,7 tūkst. Lt.

3.3. Kitos pajamos

2010 metų savivaldybės biudžeto kitų pajamų struktūra pateikta 8 priede. Kitų pajamų planas įvykdytas 91,7 procentais, gauta 2957,6 tūkst. Lt arba 267,2 tūkst. Lt mažiau nei planuota. Kitos pajamos sudaro 4,1 procento visos biudžeto pajamų su dotacijomis apimties. Pajamos už prekes ir paslaugas sudaro 2,5 procento nuo visų pajamų su dotacijomis sumos. Gauta 1798,4 tūkst. Lt arba 66,2 tūkst. Lt mažiau nei planuota.

Pastebėjimas. Biudžetinių įstaigų veiklos pajamos yra sudedamoji Savivaldybės biudžeto pajamų dalis. Planuojant 2010 metų Savivaldybės biudžetą Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“ nesivadovavo Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo, biudžeto asignavimų administravimo ir atskaitomybės taisyklėmis³⁰, pateikė projektą, kuriame numatė surinkti 173,7 tūkst. Lt veiklos pajamų, o surinko 64,1 tūkst. Lt, pajamų planas įvykdytas 36,9 proc. Veiklos pajamų ir asignavimų specialiajai programai plano Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“ nepatiksino.

Nepakankama aukščiausio lygio vidaus kontrolė biudžeto palanavimo ir vykdymo srityje.

Atkreipiamė dėmesį, kad Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo, biudžeto asignavimų administravimo ir atskaitomybės taisyklės³¹ neatitinka pasikeitusių teisės aktų nuostatų.

Nuomos mokesčiai už valstybinę žemę ir valstybinius vandens telkinius. Nuomos mokesčių už valstybinę žemę nuo 2003 m. sausio 1 d. administruoja Savivaldybės administracijos Žemės ūkio³² ir Finansų skyriai³³. Nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo taisyklėse³⁴ (toliau – Taisyklės) nustatyta, kaip tarpama nuomos mokesčio už valstybinę žemę mokėtoju; mokesčio apskaičiavimo tvarka; lengvatų taikymo tarka; nuomos mokesčio už valstybinę žemę surinkimo, permokų grąžinimo, mokestinės nepriemokos pripažinimo beviltiška bei nepriemokų išieškojimo tvarka.

Nuomos mokesčio už valstybinę žemę apskaičiavimas. Vyriausybės nutarimais³⁵ nustatyti mokesčio dydžio intervalai, o konkrečius nuomos mokesčio tarifus įpareigosios nustatyti

³⁰ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2007 m. lapkričio 28 d. sprendimas Nr. T1-205 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo, biudžeto asignavimų administravimo ir atskaitomybės taisyklių patvirtinimo“, 9 ir 20 punktais nustatyta, kad asignavimų valdytojai yra tiesiogiai atsakingi už teisingą išlaidų sąmatų ir programų sąmatų projektų sudarymą. Planuojant lėšas turi būti pateikti pagrįsti ir aiškūs skaičiavimai.

³¹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2007 m. lapkričio 28 d. sprendimas Nr. T1-205 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo, biudžeto asignavimų administravimo ir atskaitomybės taisyklių patvirtinimo“.

³² Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2006 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. DV-296, 5.25–5.27 punktuose numatyta, kad Žemės ūkio skyrius registruoja mokesčio už valstybinę žemę mokėtojus, tikslina jų duomenis; skaičiuoja valstybinės žemės nuomos mokesčių fiziniams ir juridiniams asmenims; derina nuomojamos valstybinės žemės plotus su žemėtvarkos darbuotojais, renka dokumentus, suteikiančius teisę į šio mokesčio lengvatą, spausdina deklaracijas mokėtojams; vykdo valstybinės žemės nuomos mokesčio surinkimo kontrolę.

³³ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2004 m. liepos 29 d. įsakymas Nr. DV-388, 9.18 punkte numatyta Finansų skyriui tvarkyti nuomos mokesčio už valstybinę žemę banko išrašo duomenis, formuoti įskaitymus, grąžinimus.

³⁴ Patvirtintos Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T1-269 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandens fondo vandens telkinius administravimo taisyklių patvirtinimo“.

³⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1798 (Žin., 2002, Nr. 112-4993; 2008, Nr. 107-4097; 2010, Nr. 88-4666); Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr. 1387 (Žin., 2003, Nr. 106-4755; 2008, Nr. 107-4098; 2010, Nr. 88-4667).

savivaldybės, kurių teritorijoje yra naudojami valstybinės žemės sklypai ir apie tai informuoti valstybinės žemės sklypų naudotojus.

Savivaldybės tarybos sprendimu³⁶ nustatyti žemės mokesčio ir nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius tarifai, lengvatos, nuomos mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo terminai 2010 metams.

Žemės ūkio skyriaus pateiktais duomenimis, Savivaldybės administracijos duomenų bazėje 2010 metais užregistruoti 1773 nuomos mokesčio už valstybinę žemę mokėtojai, iš jų 1643 fiziniai asmenys ir 130 juridiniai asmenys. *Nuomos mokesčio už valstybinę žemę už 2010 metus priskaičiuota 375,8 tūkst. Lt: fiziniams asmenims – 213,6 tūkst. Lt; juridiniams asmenims – 162,1 tūkst. Lt. Iki 2010 m. gruodžio 31 d. sumokėta 540,3 tūkst. Lt (įskaitant 2003–2009 metų mokesčio nepriemoką) ir grąžinta 12,0 tūkst. Lt permokų.*

Nuomos mokesčio už valstybinę žemę nepriemokos ir jų išieškojimas. Žemės ūkio skyriaus pateiktais duomenimis, nuomos mokesčio už valstybinę žemę bendroji nepriemoka sudarė: 2006 m. sausio 1 d. – 140,0 tūkst. Lt, 2007 m. sausio 1 d. – 118,7 tūkst. Lt; 2008 m. sausio 1 d. – 122,3 tūkst. Lt, 2009 m. sausio 1 d. – 171,7 tūkst. Lt, 2010 m. sausio 1 d. – 195,7 tūkst. Lt; 2011 m. sausio 1 d. – 141,5 tūkst. Lt.

Pastebėjimas. Atkreipiame dėmesį į tai, kad nuomos mokesčio už valstybinę žemę bendroji nepriemoka 2011 m. sausio 1 d. sudarė 37,7 procentus nuo priskaičiuoto nuomos mokesčio už 2010 metus.

Palyginimui duomenys apie nuomos mokesčio už valstybinę žemę priskaičiavimą, sumokėjimą, nepriemokas ir negautas pajamas dėl suteiktų lengvatų per 2006–2010 metus pateikti 9 priede.

Žemės ūkio skyriaus duomenimis, 2010 m. gegužės 1 d. bendroji nepriemoka sudarė 164,6 tūkst. Lt ir buvo 600 mokėtojų, kurių skola viršijo 5 Lt. Žemės ūkio skyrius, vadovaudamasis Tarybos sprendimu³⁷, per gegužės mėnesį visiems skolininkams išsiuntė priminimus.

Pastebėjimas. Dėl adresato neradimo į Žemės ūkio skyrių buvo grąžintas 61 neįteiktas priminimas, iš jų 22 adresatai yra mirę. Žemės ūkio skyrius nepateikė duomenų apie tai, kelių mokesčio mokėtojų gyvenamosios vietos duomenų patikslinti, kiek priminimų išsiųsta patikslintu adresu.

Savivaldybės administracija, vadovaudamasi Taisyklėmis³⁸, raštu³⁹ informavo Žemėtvarkos skyrių apie vengiančius mokėti nuomos mokestį už išsinuomotą valstybinę žemę skolininkus,

³⁶ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. birželio 23 d. sprendimas Nr. T1-151 „Dėl žemės mokesčio ir nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius tarifų, lengvatų ir mokėjimo terminų nustatymo 2010 metams“.

³⁷ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2009 m. birželio 12 d. sprendimas Nr. T1-126 „Dėl žemės mokesčio ir nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius tarifų, lengvatų ir mokėjimo terminų nustatymo 2009 metams“, 11.1.–11.2. punktais Žemės ūkio skyrius buvo įpareigotas apskaičiuoti bendrąją nepriemoką 2010 m. gegužės 1 d. ir priminimus skolininkams (fiziniams ir juridiniams asmenims), kurių skola viršija 5 litus, išsiųsti iki 2010 m. gegužės 31 d.

³⁸ Taisyklių 29 punkte numatyta, kad Savivaldybės administracija informuoja Pasvalio rajono Žemėtvarkos skyrių apie

kurių bendra nuomos mokesčio už valstybinę žemę nepriemoka 141,0 tūkst. Lt, dėl nuomos sutarčių nutraukimo.

Žemės ūkio skyrius, vadovaudamasis Taisyklėmis⁴⁰, Juridiniam ir personalo skyriui pateikė⁴¹ 61 mokėtojo sąrašą 59,9 tūkst. Lt skolos išieškojimui. 2010 metais buvo renkami teismui pateikti reikalingi dokumentai. Šiuo metu teisinės procedūros dėl skolos išieškojimo taikomos dešimčiai asmenų, keturi asmenys įsiskolinimus jau susimokėjo, su vienu sudarytas susitarimas dėl skolos grąžinimo dalimis.

Atkreipiamė dėmesį. kad nuomos mokesčio už valstybinę žemę skolininkų sąrašė yra išregistruotos įmonės UAB „Pumpėnų vaistinė“, UAB „Šilupė“, likviduojamos įmonės statusą turinti Irenos Mosteikienės įmonė, kurių skolos neviršija 300 Lt, todėl jos laiku neperduotos Juridiniam ir personalo skyriui išieškojimui. Žemės nuomos mokesčio mokėtojų sąrašė yra išregistruota kooperatinė bendrovė „Pasvalio prekyba“, kuriai taikomas nuomos mokesčio už valstybinę žemę nulinis tarifas.

Nuomos mokesčio už valstybinę žemę lengvatos. Vyriausybės nutarimuose⁴² numatyta, kad Savivaldybių tarybos savo biudžeto sąskaita turi teisę mažinti valstybinės žemės nuomos mokesčių arba visai nuo jo atleisti. Taisyklių 9 punkte numatyta, kad Pasvalio rajono savivaldybės taryba savo sprendimu turi teisę mažinti nuomos mokesčių už valstybinę žemę, nustatyti minimalią nuomos mokesčio sumą arba visai nuo jo atleisti Savivaldybės biudžeto sąskaita. Mokesčio mokėtojas dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę sumažinimo ar atleidimo nuo jo turi kreiptis į Savivaldybės tarybą, pateikdamas prašymą Savivaldybės administracijoje arba seniūnijoje.

Žemės mokesčio ir nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandens fondo vandens telkinius tarifų, lengvatų ir mokėjimo terminų nustatymo 2010 metams³¹ nustatytos lengvatos: neapmokestinamo žemės sklypo dydžio fiziniams asmenims lengvata, atleidimas nuo valstybinės žemės nuomos mokesčio neviršijančio 5 Lt sumos lengvata bei valstybinės žemės nuomos mokesčio nulinio tarifo lengvata. Duomenys apie taikytas lengvatas nuomos mokesčiui už valstybinę žemę pateikiami 10 priede.

Pastebėjimai.

1. Dėl Savivaldybės tarybos sprendimais taikytų lengvatų į Savivaldybės biudžetą negauta 77,7 tūkst. Lt nuomos mokesčio už valstybinę žemę.

2. Kasmet atlikdami Savivaldybės biudžeto įvykdymo auditą akcentuojame pažeidimus,

nuomininkus, vengiančius mokėti nuomos mokesčių už išsinuotą valstybinę žemę dėl nuomos sutarčių nutraukimo.

³⁹ 2011 m. sausio 7 d. raštas Nr. ŽIS-1.

⁴⁰ Taisyklių 37–39 punktų nuostatomis, nuomos mokesčio už valstybinę žemę nepriemokos išieškojimą vykdo Savivaldybės administracijos Juridinis ir personalo skyrius. Priverstiniam išieškojimui gali būti patraukti asmenys, kurių skola viršija 300 Lt ir įsiskolinimas yra ne trumpesnis kaip dveji metai. Žemės ūkio skyrius apskaičiuoja bendrąją nepriemoką kalendorinių metų rugsėjo 1 d. ir iki spalio 1 d. pateikia duomenis apie skolininkus ir skolos dydį Juridiniam ir personalo skyriui.

⁴¹ 2010 m. rugsėjo 20 raštas Nr. ŽIS-61.

⁴² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1798 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandens fondo vandens telkinius“ 1.8. punktas; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“ 8 punktas.

neatitikimus nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravime, tačiau ***Savivaldybės administracija nepakankamai reaguoja į pateiktas rekomendacijas:***

➤ Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo ir ūkio plėtros skyrius⁴³ duomenų apie mokesčio mokėtojus bei sklypo adresą, plotą, vertę Žemės ūkio skyriui neteikia nuo 2003 metų, todėl neapskaičiuojamas nuomos mokestis už valstybinę žemę, negaunamos pajamos į Savivaldybės biudžetą.

➤ Administracijos direktoriaus įsakymu⁴⁴ patvirtinta Žemės mokesčio ir valstybinės žemės nuomos mokesčio už žemės ūkio paskirties žemę lengvatų suteikimo fiziniams asmenims tvarka. Lengvatų suteikimo kriterijai yra Tarybos kompetencija pagal Vietos savivaldos įstatymo⁴⁵ 16 straipsnio 2 dalies 18 punkto nuostatas. Taip pat Savivaldybėje nėra patvirtintos nuomos mokesčio už valstybinę žemę lengvatų suteikimo juridiniams asmenims tvarkos.

➤ Savivaldybės tarybos sprendimu⁴⁶ Savivaldybės administracija įpareigota iki 2008 m. gruodžio 31 d. parengti programą dėl daugiabučių namų detaliųjų ir geodezinių planų parengimo, kuri iki 2010 metų pabaigos neparengta.

➤ Kasmet pastebime ir akcentuojame apie priminimų dėl nežinomos adresatų gyvenamosios vietos neįteikimą. Pasigendame konstruktyvaus bendradarbiavimo tarp Savivaldybės administracijos skyrių keičiantis turima informacija bei prieinamomis duomenų bazėmis.

➤ Neskiriamas pakankamas dėmesys apskaičiuoto nuomos mokesčio už valstybinę žemę išieškojimui, nerenkami duomenys apie išregistruotas (likviduotas), bankrutavusias įmones, neanalizuojama susidariusi nepriemoka, nenurašomos beviltiškos skolos, nedaromi patikslinimai žemės nuomotojų registre.

Savivaldybės biudžeto pajamoms įtakos turi mokesčių permokos⁴⁷ ir nepriemokos⁴⁸. Mokestinė nepriemoka, tenkanti Pasvalio rajono savivaldybės biudžetui 2011 m. sausio 1 d., sudarė 221,4 tūkst. Lt arba 86,9 tūkst. Lt mažiau nei 2010 m. sausio 1 d. Mokestinę nepriemoką

⁴³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 29 d. sprendimas Nr. T1-269 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius administravimo taisyklių patvirtinimo“, 23 punkte numatyta, kad neapmokestinamuose sklypuose (daugiabučiuose namuose, daugiabučių namų bendrijose, biudžetinėse įstaigose ir t. t.) įsikūrusios pelno siekiančios įmonės privalo mokėti nuomos mokestį už valstybinę žemę. Duomenis Žemės ūkio skyriui teikia apie mokesčio mokėtojus bei sklypo adresą, plotą, vertę teikia Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo ir ūkio plėtros skyrius.

⁴⁴ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2006 m. rugsėjo 12 d. įsakymas Nr. DV-442 „Dėl žemės mokesčio ir valstybinės žemės nuomos mokesčio už žemės ūkio paskirties žemę lengvatų suteikimo fiziniams asmenims tvarkos patvirtinimo“.

⁴⁵ Žin., 2008, Nr. 113-4290.

⁴⁶ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. rugsėjo 30 d. sprendimas Nr. T1-208 „Dėl savivaldybės tarybos 2008 m. gegužės 28 d. sprendimo Nr. T1-114 „Dėl žemės mokesčio ir nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinių tarifų, lengvatų ir mokėjimo terminų nustatymo 2008 metams“ pakeitimo“.

⁴⁷ **Mokesčio permoka** – mokesčių mokėtojo sumokėta per didelė mokesčio suma.

⁴⁸ **Mokesčio nepriemoka** – mokesčių mokėtojo mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto įstatymo lydimos teisės akto nustatyta tvarka laiku nesumokėta mokesčio suma.

Mokestinė nepriemoka – mokesčio nepriemoka ir mokesčių mokėtojo mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto lydimos teisės akto nustatyta tvarka laiku nesumokėtos su mokesčiu susijusios sumos.

sudarė⁴⁹:

- 73,7 tūkst. Lt žemės mokestis;
- 142,8 tūkst. Lt gyventojų pajamų mokestis;
- 0,3 tūkst. Lt mokestis už aplinkos teršimą;
- 4,6 tūkst. Lt nekilnojamojo turto mokestis.

Savivaldybės administracijos administruojamo nuomos mokesčio už valstybinę žemę nepriemoka 2011 m. sausio 1 d. sudarė 141,5 tūkst. Lt.

Bendra mokestinė nepriemoka Savivaldybės biudžetui 2011 m. sausio 1 d. – 362,9 tūkst. Lt.

IŠVADOS:

1. Pasvalio rajono savivaldybės 2010 metų biudžeto pajamų planas įvykdytas 101,2 procento, gauta 72601,2 tūkst. Lt arba 840,7 tūkst. Lt pajamų daugiau nei planuota.

2. Pasvalio rajono savivaldybės biudžetui tenkanti bendroji mokestinė nepriemoka 2011 m. sausio 1 d. sudarė 362,9 tūkst. Lt.

3. 2010 metais, Savivaldybės tarybai atleidus nuo mokesčių, Pasvalio rajono savivaldybė negavo 181,4 tūkst. Lt: žemės mokesčio (0,2 tūkst. Lt), nuomos mokesčio už valstybinę žemę (77,7 tūkst. Lt) ir nekilnojamojo turto mokesčio (104,0 tūkst. Lt) pajamų.

4. Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo, biudžeto asignavimų administravimo ir atskaitomybės taisyklės neatitinka pasikeitusių teisės aktų nuostatų.

5. Gautos viršplaninės 38 tūkst. Lt Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos Tarybos sprendimu nebuvo perskirstytos, kaip to reikalauja Biudžeto sandaros įstatymo 30 straipsnio 2 dalis.

6. Nepilnai atsižvelgta į teiktas rekomendacijas atliekant 2008, 2009 metų biudžeto įvykdymo auditą:

➤ tik 2011 m. gegužės mėn. patikslintas vietinių rinkliavų už leidimų įrengti išorinę reklamą savivaldybės teritorijoje išdavimo teisinis reglamentavimas, todėl rinkliavos už šių leidimų išdavimą 2010 metais negauta. Kai kuriose seniūnijose skiriamas nepakankamas dėmesys leidimų prekiauti ar teikti paslaugas Savivaldybės tarybos nustatytose viešosiose vietose išdavimui bei įmokų surinkimui.

➤ Administracijos direktoriaus įsakymu patvirtinta Žemės mokesčio ir valstybinės žemės nuomos mokesčio už žemės ūkio paskirties žemę lengvatų suteikimo fiziniams asmenims tvarka, mūsų nuomone, lengvatų suteikimo kriterijai yra Tarybos kompetencija pagal Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 18 punkto nuostatas. Savivaldybėje nėra patvirtintų nuomos mokesčio už valstybinę žemę lengvatų suteikimo juridiniams asmenims tvarkos.

➤ nuomos mokesčio už valstybinę žemę apskaičiavimo kontrolė yra nepakankama:

⁴⁹ Panevėžio apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos 2011 m. gegužės 13 d. raštas Nr. (39.1)-6-5363.

Teritorijų planavimo ir ūkio plėtros skyrius neteikia duomenų, todėl neapskaičiuojamas nuomos mokestis už valstybinę žemę, Teritorijų planavimo ir ūkio plėtros skyrius neparengė daugiabučių namų detaliųjų ir geodezinių planų programos.

➤ pasigendama bendradarbiavimo tarp Savivaldybės administracijos skyrių keičiantis turima informacija bei prieinamomis duomenų bazėmis.

➤ nepakankamas dėmesys skiriamas nuomos mokesčio už valstybinę žemę mokėtojų registro analizei.

IV. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS

1. Asignavimų planas

Savivaldybės tarybos sprendimu⁵⁰ 65649,3 tūkst. Lt biudžeto asignavimų paskirstyta asignavimų valdytojams, iš jų 40,0 tūkst. Lt skirta Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervui.

Po Savivaldybės biudžeto patikslinimų asignavimų suma sudarė 71760,5 tūkst. Lt, iš jų: paprastosioms išlaidoms – 68560,3 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 32531,5 tūkst. Lt; turtui įsigyti – 3200,2 tūkst. Lt. Be to, numatyta 18,3 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų perduoti kitoms savivaldybėms dėl mokinių migracijos.

Vietos savivaldos įstatymas⁵¹ numato galimybę Savivaldybės biudžete numatyti lėšas Mero fondui. 2010 metais Mero fondas nebuvo sudarytas.

2. Asignavimų panaudojimas

2010 metais padaryta 70520,5 tūkst. Lt išlaidų, iš jų 67348,55 tūkst. Lt išlaidoms, iš jų – 32125,2 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 3172,0 tūkst. Lt – turtui įsigyti. Kitų savivaldybių mokykloms perduota 18,3 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų. Savivaldybės biudžeto patikslinti asignavimai 2010 metais panaudoti 98,3 proc.

2.1. Asignavimų panaudojimas pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją

Detali išlaidų struktūros pagal funkcinę klasifikaciją analizė ir jų pokyčių tendencijos pateiktos 11 priede. Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2011 m. sausio 1 d. ataskaitos (F-2-sav.) duomenimis (12 priedas), pagal ekonominę klasifikaciją didžiausią 2010 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų dalį sudaro: išlaidos darbo užmokesčiui – net 46,0 proc., įnašai socialiniam draudimui – 14,5 proc., socialinėms išmokoms – 15,6 proc.

2.2. Administracijos direktoriaus rezervas

Biudžeto sandaros įstatymas⁵² numato Savivaldybės tarybai teisę, tvirtinant Savivaldybės biudžetą, kasmet patvirtinti ir Administracijos direktoriaus rezervą (toliau – Rezervas), kuris

⁵⁰ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. T1-21 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2010 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁵¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994 m. liepos 7 d. įstatymas Nr. I-533 (Žin., 1994, Nr. 55-1049, 2008, Nr. 113-4290), 16 straipsnio 1 dalies 16 punktas.

⁵² Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros 1990 m. liepos 30 d. įstatymas Nr. I-430 (Žin., 1990, Nr. 24-596; 2004, Nr. 4-7), 25 straipsnis.

negali būti didesnis kaip 1 procentas patvirtintų Savivaldybės biudžeto asignavimų sumos. Rezervo lėšos naudojamos tik toms reikmėms, kurių negalima numatyti sudarant ir tvirtinant Savivaldybės biudžetą. Šios lėšos naudojamos ekstremalių situacijų padariniams likviduoti ir kitoms reikmėms pagal Savivaldybės tarybos nustatytas taisykles. Tarybos sprendimu⁵³ patvirtintos Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo sudarymo ir naudojimo taisyklės (toliau – Taisyklės).

Savivaldybės taryba sprendimu⁵⁴ patvirtino 40,0 tūkst. Lt dydžio Administracijos direktoriaus rezervą. Rezervas tikslintas Tarybos sprendimais⁵⁵, ir po patikslinimų sudarė 65,0 tūkst. Lt. 2010 metais panaudota 63,35 tūkst. Lt Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų.

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšos skirtos:

Pasvalio mizikos mokyklai – 600 Lt – mokytojos ir mokinės kelionei į XIX tarptautinį dainos festivalį Lenkijoje paremti.

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijai – 300 Lt – spektaklio „Kreivi veidrodžiai“ aktorių drabužiams ir scenografijai.

Atžalyno bendruomenei – 4250 Lt – pavasario potvynio padariniams likviduoti (tiltui remontuoti).

Entuziastų klubui „Pajusk skrydžio jėgą“ – 3000 Lt – renginiui „Mes važiuojam 2010“ organizuoti.

Krinčino bendruomenei – 1600 Lt – teismo išlaidoms civilinėje byloje padengti.

Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ Pasvalio skyriui – 600 Lt – saviveiklos renginiui „Ant dainos sparnų“.

Tetirvinų krašto bendruomenei – 10000 Lt – paminklo lakūnui Lapėnui atminti statybos išlaidoms iš dalies finansuoti.

Pasvalio specialiajai mokyklai – 39000 Lt – virtuvės įrangai įsigyti.

Pasvalio kultūros centrui – 3000 Lt – grupės „Laiptai“ jubiliejui.

Lietuvos ūkininkų sąjungos Pasvalio skyriui – 1000 Lt – rajono ūkininkų šventės išlaidoms iš dalies padengti.

Pastebėjimai.

1. Keturi subjektai (Atžalyno bendruomenė, entuziastų klubas „Pajusk skrydžio jėgą“, Tetirvinų krašto bendruomenė, Lietuvos ūkininkų sąjungos Pasvalio skyrius), kreipdamiesi paramos į Administracijos direktorių, nepateikė lėšų poreikio detalių sąmatų.

2. Tik labai nedidelė dalis lėšų (4,3 tūkst. Lt) panaudota ekstremalių situacijų padariniams likviduoti. Visos kitos Administracijos direktoriaus rezervo lėšos panaudotos Savivaldybės biudžetinių įstaigų, visuomeninių organizacijų kultūrinei, pažintinei veiklai, turtui įsigyti, kitiems poreikiams. Didžiąją dalį iš Administracijos direktoriaus rezervo skirtų lėšų buvo galima numatyti planuojant ir tvirtinant (tikslinant) 2010 metų Savivaldybės biudžetą, ar skirstant tam tikslui sudarytų programų lėšas.

3. Krinčino bendruomenei skirta 1,6 tūkst. Lt teismo sprendimui pralaimėtoje civilinėje byloje įgyvendinti. Taisyklės tiesiogiai nenumato galimybės Rezervo lėšas naudoti tokiam tikslui.

4. Kasmet atlikdami Savivaldybės biudžeto įvykdymo auditą akcentuojame pažeidimus, neatitikimus Administracijos direktoriaus rezervo administravime, tačiau ***Savivaldybės***

⁵³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. vasario 6 d. sprendimas Nr. T1-30 „Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo sudarymo ir naudojimo taisyklės“, 6 punktu nustatyta, kad rezervo lėšos skiriamos Administracijos direktoriaus įsakymu, pateikus prašymą.

⁵⁴ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. T1-21.

⁵⁵ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. T1-126 – 20,0 tūkst. Lt ir 2010 m. lapkričio 3 d.

administracija nepakankamai reaguoja į pateiktas rekomendacijas:

➤ Taisyklėse neįtvirtinta Biudžeto sandaros įstatymo 25 straipsnio 2 dalies principinė nuostata – Rezervo lėšos naudojamos tik toms reikmėms, kurių negalima numatyti sudarant ir tvirtinant Savivaldybės biudžetą.

➤ Taisyklių 5.5 punkte numatyta, kad Rezervo lėšos gali būti naudojamos *transporto išlaidoms pagal visuomeninių ir religinių organizacijų prašymus*. Savivaldybės taryba yra patvirtinusi Bendruomenių iniciatyvų skatinimo programą (kodas 05), kurios uždaviniai yra tradicinių religinių bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, vaikų ir jaunimo visuomeninių organizacijų ir kitų programų finansavimas. Visuomeninėms ir religinėms organizacijoms sudaryta išskirtinė galimybė gauti paramą iš dviejų Savivaldybės biudžeto lėšų šaltinių - Bendruomenių iniciatyvų skatinimo programos ir Administracijos direktoriaus rezervo.

➤ Taisyklių 5.6 punktu numatyta galimybė skirti Rezervo lėšas Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms išaugus jų atskirų rūšių išlaidoms dėl objektyvių priežasčių. Manytume, kad biudžetinių įstaigų finansavimas Rezervo lėšomis yra ydingas, nes lėšos bus naudojamos vykdomų programų įgyvendinimui, o Rezervo lėšos pervedamos „viena eilute“ (ne pagal visus išlaidų ekonominės ir funkcinės klasifikacijos kodus) neparodys tikrosios biudžeto asignavimų paskirties.

IŠVADOS:

1. 2010 metais padaryta 70520,5 tūkst. Lt išlaidų, iš jų 67348,55 tūkst. Lt išlaidoms, iš jų – 32125,2 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 3172,0 tūkst. Lt – turtui įsigyti. Kitų savivaldybių mokykloms perduota 18,3 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų. Savivaldybės biudžeto patikslinti asignavimai 2010 metais panaudoti 98,3 proc.

2. Savivaldybės tarybos patvirtintos Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo sudarymo ir naudojimo taisyklės išplečia įstatymu nustatytas rezervo lėšų panaudojimo ribas. Taisyklėse neįtvirtinta Biudžeto sandaros įstatymo 25 straipsnio 2 dalies principinė nuostata - Rezervo lėšos naudojamos tik toms reikmėms, kurių negalima numatyti sudarant ir tvirtinant Savivaldybės biudžetą. Taisyklėse numatyta galimybė skirti rezervo lėšas savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojams jų vykdomų programų išlaidoms, padidėjusioms dėl objektyvių priežasčių, padengti. Manome, kad lėšų skyrimas programų įgyvendinimui „viena eilute“ neparodys tikrosios programos vykdymo ekonominės išlaidų paskirties.

3. Administracijos direktoriaus rezervo lėšos ne visais atvejais skirtos pagal nustatytus prioritetus, dalis jų galėjo būti numatytos Savivaldybės biudžete.

V. SAVIVALDYBĖS SKOLOS IR SKOLINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI*Kreditinės skolos*

Pasvalio rajono savivaldybės debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenimis:

- bendras Savivaldybės *kreditinis įsiskolinimas* – 12903,7 tūkst. Lt (iš jų 8154,5 tūkst. Lt – Savivaldybės negražintos paskolos). Lyginant su kreditiniu įsiskolinimu 2010 metų pradžioje, jis sumažėjo 835,1 tūkst. Lt;
- asignavimų valdytojų *biudžeto lėšų kreditinis įsiskolinimas* sudarė 3193,1 tūkst. Lt, arba 329,7 tūkst. Lt daugiau negu 2010 metų pradžioje. 22,7 proc. kreditinių skolų sudarė Savivaldybės biudžetinių įstaigų įsiskolinimas tiekėjams už prekes ir paslaugas, 11,3 proc. sudarė skolos, susijusios su darbo santykiais, 30,3 proc. – socialinės išmokos (13 priedas).

- biudžeto lėšų kreditinės skolos, trunkančios ilgiau kaip 45 dienas, sudarė 25,0 tūkst. Lt.
- Debetinės skolos*

Pasvalio rajono savivaldybės debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2011 m. sausio 1 d. ataskaitos duomenimis

- bendras *debetinis įsiskolinimas* – 880,0 tūkst. Lt, arba 205,2 tūkst. Lt didesnis negu 2010 metų pradžioje;
- *debetinis biudžeto įsiskolinimas* – 293,3 tūkst. Lt, arba 51,4 tūkst. Lt didesnis negu 2010 m. sausio 1 d.

Administracijos direktoriaus įsakymais⁵⁶ pripažinta beviltiškėmis ir nurašyta 41,1 tūkst. Lt debetinių skolų.

Pastebėjimas. Finansinių auditų pas asignavimų valdytojus metu nustatyta atvejų, kai neteisingai registruojamos veiklos pajamos, nesuderintos ir neinventorizuotos skolos, neteisingai apskaityti ir finansinėse ataskaitose parodyti įsiskolinimai. Dėl to kai kurių asignavimų valdytojų Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010–12–31 ataskaitų duomenys nėra tikslūs.

Paskolos

Savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolinimosi limitų⁵⁷, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti ilgalaikes vidaus arba užsienio paskolas (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) arba teikti garantijas dėl paskolų, naudojamų tik investicijų projektams finansuoti. Biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžios biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, prisiimti jokių skolinių įsipareigojimų⁵⁸.

⁵⁶ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai „Dėl skolų pripažinimo beviltiškėmis“: 2010 m. liepos 29 d. Nr. DV-444; 2010 m. rugsėjo 24 d. Nr. DV-543; 2010 m. spalio 26 d. Nr. DV-613;

⁵⁷ Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2009 m. gruodžio 10 d. įstatymas Nr. XI-563 (Žin., 2009 Nr. 152-6822), 11 straipsnio 1 dalis.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990 m. liepos 30 d. įstatymas Nr. I-430 (Žin., 1990, Nr. 24-596; 2004, Nr. 4-7), 10

Savivaldybės skolinimosi rodiklių lygis 2010 m. gruodžio 31 d. pateikiamas 14 priede. Savivaldybės paskolų likutis 2011 m. sausio 1 d. buvo 8154,5 tūkst. Lt, iš jų 733,6 tūkst. Lt trumpalaikės paskolos. Paskolų likutis 2010 m. sausio 1 d. – 8790,3 tūkst. Lt, iš jų 850,0 tūkst. Lt trumpalaikių. Per 2010 metus grąžinta 1959,0 tūkst. Lt paskolų, sumokėta 326,4 tūkst. Lt palūkanų. 2010 metais pasirašyta viena kreditavimo sutartis su DnB NORD banku dėl ilgalaikės paskolos investiciniams projektams finansuoti 1700,0 tūkst. Lt sumai.

Pastebėjimas. Savivaldybių skolinimosi taisyklės⁵⁹ leidžia savivaldybėms imti trumpalaikes paskolas biudžetinais metais laikinam pajamų trūkumui padengti. Savivaldybė nesivadovavo minėtomis Taisyklėmis, nes metų pabaigoje negrąžino 733,6 tūkst. Lt trumpalaikės paskolos.

IŠVADOS.

1. Finansinių auditų pas asignavimų valdytojus metu nustatyta atveju, kai neteisingai registruojamos veiklos pajamos, nesuderintos ir neinventorizuotos skolos, neteisingai apskaityti ir finansinėse ataskaitose parodyti įsiskolinimai.

2. Per 2010 metus asignavimų valdytojų biudžeto lėšų kreditinis įsiskolinimas padidėjo 329,7 tūkst. Lt ir 2010 metų gruodžio 31 d. sudarė 3193,1 tūkst. Lt.

3. Bendras debetinis įsiskolinimas 2011 m. sausio 1 d., palyginti su 2010 m. sausio 1 d., padidėjo 205,2 tūkst. Lt ir sudarė 880,0 tūkst. Lt.

4. Pasvalio rajono savivaldybės skoliniai įsipareigojimai 2011 m. sausio 1 d. neviršija Seimo patvirtintų 2010 metams savivaldybėms skolinimosi limitų.

5. Savivaldybė 2010 metų pabaigoje negrąžino 733,6 tūkst. Lt trumpalaikės paskolos.

VI. FINANSINIŲ AUDITŲ REZULTATAI

Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolė 2010 metais atliko Pasvalio rajono savivaldybės auditą. Audito tikslas – įvertinti specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams 2011 metams palanavimą teisėtumo požiūriu; specialiųjų tikslinių dotacijų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (arba) kitų ataskaitų 2010 metų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo ir diponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo ir diponavimo jais ekonomiškumo požiūriu; buhalterinės apskaitos organizavimo ir konsolidavimo procesą.

Audito metu nustatyta:

➤ Savivaldybės biudžetinės įstaigos (Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla, Vaškų vidurinė mokykla ir Pasvalio Petro Vileišio gimnazija) nemokamo mokinių maitinimo paslaugas, kurioms

straipsnio 1 dalies 1 punktą ir 3 dalį.

⁵⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“

2010 metais panaudota 315,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų, įsigijo pažeisdamos Viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimus.

➤ Savivaldybės administracijos organizuotų viešųjų darbų dalis neatitiko teisės aktuose nurodyto viešųjų darbų pobūdžio, tačiau nesant galimybės nustatyti, kiek lėšų iš 17,8 tūkst. Lt darbdavys kaimo turizmo sodybos tvarkymui, negalima įvertinti kiek jų panaudota ne pagal tikslinę paskirtį.

➤ Pasvalio Petro Vileišio gimnazija pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus, nes, neturėdama Supaprastintų pirkimų taisyklių, 2010 metais įsigijo 351,6 tūkst. Lt vertės prekes ir paslaugas.

Pastebėjimas. Nustatytų pažeidimų pašalinimui Valstybės kontrolė pateikė dvi rekomendacijas.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba 2010 metais atliko devynis asignavimų valdytojų finansinius auditus. Audito tikslas – įvertinti įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą bei ekonomiškumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2010 metų finansinių, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Pastebėjimas. Dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareikštos viena besąlyginė, septynios sąlyginės nuomonės ir vienam audituojamam subjektui atsisakyta pareikšti nuomonę. Dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinių atsisakyta pareikšti nuomonę visose audituotuose subjektuose. Dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo pareikštos viena besąlyginė, septynios sąlyginės nuomonės ir viena neigiama nuomonė.

Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla

➤ Mokykla apskaitant ilgalaikio materialiojo turto nuomos išlaidas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁶⁰, programos 9.2.1.1. „Mokyklos aplinkos finansavimo programa“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) 26 eilutė „Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuoma“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.14.) kasinės išlaidos sumažintos 1,0 tūkst. Lt, o 33 eilutės „Kitos paslaugos“ kasinės išlaidos ta pačia suma padidintos.

➤ Mokykla apskaitant transporto priemonės draudimo išlaidas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁶¹, programos 9.2.1.1. „Mokyklos aplinkos finansavimo programa“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2010 m.

(Žin., 2004, Nr. 47-1557; 2005, Nr. 116-4203), 3 punktas.

⁶⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. 1K-184 (Žin. 2003, Nr. 69-3135; 2010, Nr.36-1732) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, kurioje nustatyta, kad straipsnyje „Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuoma“ apskaitomos ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuomos išlaidos.

⁶¹ Klasifikacijoje nustatyta, kad straipsnyje „Transporto išlaikymas“ apskaitomos transporto priemonių remonto, nuomos bei

gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) 19 eilutė „Transporto išlaikymas“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.6.) kasinės išlaidos sumažintos 0,6 tūkst. Lt, o 33 eilutės „Kitos paslaugos“ kasinės išlaidos ta pačia suma padidintos.

➤ apskaitant išlaidas knygoms nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁶², programos 9.2.1.1. „Moksleivio krepšelis“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) 16 eilutė „Spaudiniai“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.8.) kasinės išlaidos sumažintos 8,2 tūkst. Lt, o 18 eilutės „Kitos prekės“ kasinės išlaidos ta pačia suma padidintos.

Ustukių pagrindinė mokykla

➤ apskaitant išlaidas knygoms nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁵⁵, programos 9.2.1.1. „Moksleivio krepšelis“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) 16 eilutė „Spaudiniai“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.8.) kasinės išlaidos sumažintos 17,6 tūkst. Lt, o 18 eilutės „Kitos prekės“ kasinės išlaidos ta pačia suma padidintos.

Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“

➤ apskaitant išlaidas knygoms ir einamajam ilgalaikio turto remontui nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁶³, programos 9.1.2.1. „Švietimas“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2): 16 eilutė „Spaudiniai“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.8.) kasinės išlaidos sumažintos 0,2 tūkst. Lt, o 18 eilutės „Kitos prekės“ kasinės išlaidos ta pačia suma padidintos; 27 eilutė „Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.15.) kasinės išlaidos sumažintos 0,2 tūkst. Lt, o 33 eilutės „Kitos paslaugos“ kasinės išlaidos ta pačia suma padidintos.

Pasvalio darželis-mokykla „Liepaitė“

➤ apskaitant išlaidas knygoms nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁵⁵, programos 9.1.2.1. „Moksleivio krepšelis“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) 16 eilutė „Spaudiniai“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.08.) kasinės išlaidos sumažintos 1,6 tūkst. Lt, o 18 eilutės „Kitos prekės“ kasinės išlaidos ta pačia suma padidintos.

➤ Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos aprašo⁶⁴ 80 punktu numatyta, kad darbdaviui, įdarbinusiam darbo biržos siūstą asmenį viešiesiems darbams,

transporto priemonių išlaikymo išlaidos; transporto draudimo išlaidos.

⁶² Klasifikacijoje nustatyta, kad straipsnyje „Spaudiniai“ apskaitomos knygos, įskaitant knygas bibliotekų fondams, periodinių leidinių ir kitų spaudinių įsigijimo išlaidos.

⁶³ Klasifikacijoje nustatyta, kad straipsnyje „Spaudiniai“ apskaitomos knygos, įskaitant knygas bibliotekų fondams, periodinių leidinių ir kitų spaudinių įsigijimo išlaidos. Klasifikacijos straipsnyje „Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas“ apskaitomos ilgalaikio materialiojo turto remonto darbų ir techninės priežiūros išlaidos.

⁶⁴ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 13 d. įsakymas Nr. A1-499 „Dėl aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 98-4133).

nurodytiems šio Aprašo 67.2 punkte, atlikti savivaldybė skiria ne daugiau kaip 3 procentus (nuo 2010-07-18 – 7 procentus) nuo savivaldybės darbdaviui kompensuojamos lėšų sumos kitoms su viešaisiais darbais susijusioms išlaidoms kompensuoti. Su viešaisiais darbais susijusių išlaidų sąrašą ir jų kompensavimo tvarką nustato savivaldybė. Patvirtintoje Kitų su viešųjų darbų atlikimu susijusių išlaidų sąrašo ir kompensavimo tvarkoje⁶⁵ numatyta, kad konkrečiai kiekvienam darbdaviui skiriamą sumą įsakymu patvirtina Savivaldybės administracijos direktorius. Darželis–mokykla „Liepaitė“ 2010 m. vykdė valstybės deleguotų funkcijų programą 4.1.2.1 „Viešieji darbai“, kuriai buvo patvirtinta⁶⁶ 15,0 tūkst. Lt (sprendimu⁶⁷ sumažinta 10,3 tūkst. Lt). Viešųjų darbų įgyvendinimo ir finansavimo sutarties⁶⁸ 3.2 punkte numatyta, kad savivaldybė įsipareigoja nustatyta tvarka iš dalies kompensuoti darbdaviui 3 proc. kitų su viešųjų darbų atlikimu susijusių išlaidų. Darželis–mokykla viešųjų darbų programos lėšas **726 Lt** panaudojo kitoms išlaidoms, susijusioms su viešųjų darbų atlikimu, nesant Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo.

➤ Darželio–mokyklos „Liepaitė“ direktoriaus įsakymu⁶⁹ patvirtintame Tarifikacijos sąraše 2010 m. sausio 1 d. numatyti du naktinių sargų etatai, kuriems nustatytas 6,56 koeficientas, o už darbą naktį ir švenčių dienomis mokama Darbo kodekso nustatyta tvarka. Per 2010 m. sausio–gruodžio mėn. dviems sargų etatams priskaičiuota 28,4 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir 8,8 tūkst. Lt VSD įmokų. Nepakankamai efektyviai panaudojamos lėšos užtikrinant Darželio–mokyklos „Liepaitė“ turto apsaugą.

Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“

➤ Lopšelis–darželis „Eglutė“ 2010 m. vykdė valstybės deleguotų funkcijų programą 4.1.2.1 „Viešieji darbai“, kuriai patvirtinta⁷⁰ 5,0 tūkst. Lt. Viešųjų darbų įgyvendinimo ir finansavimo sutarties⁷¹ 3.2 punkte numatyta, kad savivaldybė įsipareigoja nustatyta tvarka iš dalies kompensuoti darbdaviui 3 proc. kitų su viešųjų darbų atlikimu susijusių išlaidų. Lopšelis–darželis „Eglutė“ **2,6 tūkst. Lt** viešųjų darbų programos lėšų panaudojo kitoms išlaidoms, susijusioms su viešųjų darbų atlikimu, nesant Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo.

➤ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁷² nuostatomis, asignavimų valdytojai patys neturi teisės pateikti mokėjimo paraiškų dėl tos sumos arba naudoti specialiajai programai tos lėšų sumos, kuri nebuvo įmokėta į biudžetą. Lopšelis–darželis „Eglutė“, pažeidžiant teisės akto nuostatas, 2010 m. gegužės mėn. vykdomam

⁶⁵ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 30 d. sprendimas Nr. T1-150.

⁶⁶ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimas 2010 m. vasario 10 d. Nr. T1-21;

⁶⁷ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimas 2010 m. gruodžio 22 d. tarybos sprendimas Nr. T1-267.

⁶⁸ 2010 m. gegužės 17 d. Viešųjų darbų įgyvendinimo ir finansavimo sutartis Nr. D-47.

⁶⁹ Darželio–mokyklos „Liepaitė“ direktoriaus 2010 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. DV-86.

⁷⁰ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. vasario 10 d. tarybos sprendimas Nr. T1-21.

⁷¹ 2010 m. sausio 26 d. Viešųjų darbų įgyvendinimo ir finansavimo sutartis Nr. D-14.

⁷² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 42-1455; 2004, Nr. 96-3531).

ES šalių daugiašalės partnerystės 2008-2010 metų projektui „Sėkmė“ paskolino 8,2 tūkst. Lt iš banko sąskaitos, kurioje kaupiamos tėvų įmokos. Šios lėšos grąžintos 2010 m. gruodžio 17 d., pervestos į Savivaldybės administracijos Finansų skyrių.

➤ Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu⁷³ biudžeto asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir *paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą*; 7 straipsnio nuostatomis biudžeto asignavimų valdytojai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą. Lopšelio–darželio „Eglutė“ direktoriaus įsakymu patvirtintame Etatų sąraše numatyti du naktinių sargų etatai (3 darbuotojai), kuriems nustatytas 6,56 koeficientas, o už darbą naktį bei švenčių dienomis mokama Darbo kodekso nustatyta tvarka. Lopšelyje–darželyje per 2010 m. sausio – gruodžio mėn. dviems sargų etatams priskaičiuota 27,8 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir 8,6 tūkst. Lt VSD įmokų. Nepakankamai efektyviai panaudojamos lėšos užtikrinant Lopšelio–darželio „Eglutė“ turto apsaugą.

Valakėlių pagrindinė mokykla

➤ apskaitant išlaidas knygoms nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁵⁵, programos 9.2.1.1. „Moksleivio krepšelis“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) 16 eilutė „Spaudiniai“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.08.) kasinės išlaidos sumažintos 8,1 tūkst. Lt, o 18 eilutės „Kitos prekės“ kasinės išlaidos ta pačia suma padidintos.

Grūžių vaikų globos namai

➤ Apie 70 proc. neteisingai apskaičiuoto darbo užmokesčio darbuotojams: taikytas neteisingas tarnybinio atlyginimo koeficientas, neteisingai apskaičiuojamas darbo užmokestis už darbą naktį ir švenčių dienomis, nesant pagrindo priskaičiuoti priedai, neteisingai arba neapskaičiuoti direktoriaus įsakymu skirti priedai, neteisingai apskaičiuojamas darbo užmokestis už dirbtas dienas, neatsižvelgiama į nedirbtą laiką dėl ligos, neteisingai apskaičiuotas darbo užmokestis už mokymosi atostogas viršijančias 30 kalendorinių dienų, neteisingai nustačius atostogų darbo dienų skaičių, klaidingai apskaičiuoti atostoginiai, neteisingai apskaičiuotas vidutinis darbo užmokestis ir kt. Nustatytos vyr. buhalteriu permokėtos darbo užmokesčio sumos.

➤ Atliekant patikrinimą Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namuose, nustatyta nusikalstamos veikos požymių, medžiaga perduota Pasvalio rajono apylinkės prokuratūrai.

➤ Globos namuose nevedama Didžioji knyga, asignavimų, kasinių ir faktinių išlaidų knyga, nevedami globos (rūpybos) išmokų vaikams, gaunamų iš valstybės biudžeto lėšų apskaitos registrai (M/O Nr.6 – Atsiskaitymų su įvairiomis įstaigomis ir organizacijomis suvestinis

⁷³ Lietuvos Respublikos 1990 m. liepos 30 d. Biudžeto sandaros įstatymas Nr. I-430 (Žin., 1990, Nr. 24-596; 2004, Nr. 4-7; 2010 Nr. 153-7781), 5 straipsnio 7 dalis.

žiniaraštis, M/O Nr. 2 – banko registras ir kiti). Apskaitos registrų duomenys neatitinka pirminių apskaitos dokumentų.

➤ Nuo išmokamų A klasės pajamų nebuvo išskaitomas 15 proc. pajamų mokestis, nepervedamas ir nedeklaruojamas VMI, neapskaitytas kreditorinis įsiskolinimas, nuomojamas turtas neapskaitytas nebalansinėje sąskaitoje.

➤ Inventorizacijos taisyklių 4 punkto nuostatomis, biudžetinės įstaigos privalo inventorizuoti skolas (mokėtinas ir gautinas), įsipareigojimus – ne rečiau kaip kartą per metus ir ne anksčiau kaip ataskaitinių metų lapkričio 30 dieną, maisto produktus privalo inventorizuoti ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Vadovaujantis 60 punkto nuostatomis, kasmet įmonės turėtų suderinti tarpusavio skolų sumas ir įforminti tai suderinimo aktu. Globos namuose 2009, 2010 metais nebuvo atlikta skolų inventorizacija, skolos nebuvo suderintos. Globos namuose maisto produktų inventorizacija neatliekama kartą per ketvirtį.

➤ Globos namai nevedė kasinių išlaidų knygos, todėl negalime pasisakyti apie sudarytą Biudžeto vykdymo ataskaitų teisingumą.

Visuose audituojamuose subjektuose nustatyta:

➤ teikdami metinį biudžeto ataskaitų rinkinį, nesivadovavo: Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklėmis⁷⁴, nes nepateikė Aiškinamojo rašto, kuriame turėjo būti apibendrinti pagrindiniai išlaidų sąmatų vykdymo (nevykdymo) rodikliai (pagal patvirtintas programas) ir paaiškinamos priežastys, atskleista kita svarbi finansinė informacija. Nesivadovaujant Taisyklių nuostatomis⁷⁵ biudžeto vykdymo ataskaitos sudarytos litais.

➤ nesivadovavo Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatomis⁷⁶, interneto svetainėje nepaskelbė biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių.

2010 metais atliktų auditų ataskaitos ir išvados skelbiamos Pasvalio rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.pasvalys.lt.

Pastebėjimas. Apie 70 proc. finansinio audito metu nustatytų neatitikimų, pažeidimų pašalinta, rekomendacijos įgyvendintos. Audituojamų subjektų neįgyvendintoms rekomendacijoms nustatytas įgyvendinimo terminas.

⁷⁴ Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių 2 punktu nustatyta, kad metinį ataskaitų rinkinį sudaro: įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti, ataskaita (forma Nr.1); žemesniojo lygio biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2); finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita (forma Nr. 3); žemesniojo lygio biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo aiškinamasis raštas. Taisyklių 10 punkte nurodyta, kas turi būti atskleista Aiškinamajame rašte.

⁷⁵ Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių 11 punkto nuostatomis, ataskaitos sudaromos pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos duomenis tūkstančiais litų su vienu ženklu po kablelio.

⁷⁶ Lietuvos Respublikos 2007 m. birželio 26 d. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr. X-1212 (Žin., 2007, Nr. 77-3046); 33 straipsnis – viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkiniai skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, - už atitinkamos viešojo sektoriaus subjekto grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo interneto svetainėje.

Atlikę pareigybių (etata) ir tarnybinio atlyginimo koeficientų biudžetinėse įstaigose analizę nustatėme:

➤ vadovaujantis Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka⁷⁷ Savivaldybėje nėra nustatytų diferencijuotų tarnybinių atlyginimų schemų.

➤ atlikę Savivaldybės biudžetinių įstaigų darbuotojams (išskyrus Savivaldybės administraciją) nustatytų tarnybinių atlyginimų koeficientų analizę pastebime, kad įstaigų vadovai yra nustatę darbuotojams maksimalius leistinus tarnybinio atlyginimo koeficientus, neatsižvelgdami į Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkoje numatytus kriterijus⁷⁸.

➤ kai kurių įstaigų vadovai nustatė didesnę tarnybinio atlyginimo koeficientą, negu leidžiama Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka⁷⁹.

➤ Pasvalio Petro Vileišio gimnazijai 2010 metais rengiantis mokyklos organizacinės struktūros ir valdymo reformai, Gimnazijos direktorius aiškinamajame rašte tvirtino, kad bus įvesti 2 skyrių vadovų etatai, finansuojami moksleivio krepšelio lėšomis. Vykdam reformą buvo patvirtintos ūkio dalies vedėjo ir sekretoriato vedėjo pareigybės, finansuojamos savivaldybės biudžeto lėšomis. Šioms pareigybėms, pažeidžiant teisės aktus, nustatyti neleistinai dideli tarnybinių atlyginimų koeficientai. Ūkio dalies vedėjo pareigybė (koeficientas – 13) įvesta vietoj anksčiau buvusios vairuotojo (koeficientas – 8,5) pareigybės, sekretoriato vedėjo (koeficientas – 11) – vietoj raštinės vedėjo (koeficientas – 9,6) pareigybės.

➤ kai kuriose įstaigose aptarnaujančio personalo darbuotojams (vairuotojams, virėjoms, staliams ir kt.) nustatytas masimalus leistinas 8,8 tarnybinio atlyginimo koeficientas *kaip aukštos kvalifikacijos darbuotojams*, tačiau pareigybių aprašymuose kvalifikacijos reikalavimai nekeliami ir nereikalaujama kvalifikaciją pagrindžiančių dokumentų.

⁷⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“. Taisyklių 3 punkte nurodyta *pareiga* savivaldybėms nustatyti diferencijuotas pagal įstaigų ir organizacijų darbo pobūdį ir jų dydį, darbuotojų darbo stažą, išsimokslinimą bei kvalifikaciją tarnybinių atlyginimų schemas (koeficientais), taip pat kitas darbo apmokėjimo sąlygas.

⁷⁸ Pavyzdžiai. Tokiose vidutinio dydžio rajono švietimo įstaigose kaip Pasvalio sporto mokykla, Saločių Antano Poškos vidurinė mokykla, Pasvalio Svalios ir Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos buhalteriams nustatytas maksimalus tarnybinio atlyginimo koeficientas – 18, be to, minėtose mokyklose yra ne po vieną apskaitos darbuotojo pareigybę. Tuo tarpu didžiausioje rajone mokykloje – Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje vyriausiojo buhalterio tarnybinio atlyginimo koeficientas – 17,08. Pasvalio specialiojoje mokykloje, Pasvalio Svalios pagrindinėje mokykloje ir Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams nustatytas didžiausias leistinas tarnybinio atlyginimo koeficientas 16, be to Petro Vileišio gimnazijoje yra ir ūkvedžio pareigybė. Kai kuriose įstaigose ir kitiems darbuotojams nustatyti maksimalūs leistini tarnybinių atlyginimų koeficientai.

⁷⁹ Pavyzdžiai. Pasvalio sporto mokykloje vairuotojams (2 etatai) nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas 12 (maksimalus leidžiamas – 9); Paslaugų ir užimtumo centre pagyvenusiems ir neįgaliesiems virėjai (1 etatas) nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas 11 (maksimalus leidžiamas – 8,8); Pasvalio specialiojoje mokykloje vyr. virėjai nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas 9,6 (maksimalus leidžiamas – 8,8); (Grūžių vaikų globos namuose ūkvedžiui (0,75 etato) nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas 12,35 (maksimalus leidžiamas – 9); Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centre "Viltis" rašvedžiui (0,2 etato) nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas – 11,4 (maksimalus leidžiamas – 9); direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams (1 etatas) nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas - 16,2 (maksimalus leidžiamas – 16); Saločių Antano Poškos vidurinėje mokykloje rašvedei (1 etatas) nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas – 10 (maksimalus leidžiamas – 9); Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje ūkio dalies vedėjui (1 etatas) nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas – 13, sekretoriato vedėjai (1

➤ pastebime didelį atotrūkį tarp švietimo, kultūros, socialinių ir kitų paslaugų įstaigų vadovų tarnybinių atlyginimų koeficientų. Rajono švietimo įstaigų vadovų tarnybinių atlyginimų koeficientai svyruoja nuo 23,75 iki 30,9, švietimo įstaigų skyrių vedėjų – nuo 22,9 iki 26,2. Tuo tarpu Grūžių vaikų globos namų direktoriaus tarnybinio atlyginimo koeficientas – 19,1, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos, Pasvalio kultūros centro, Pasvalio krašto muziejaus, Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centro „Viltis“ vadovų koeficientas – 18, Pasvalio priešgaisrinės tarnybos vadovo koeficientas – 16. Kai kurių švietimo įstaigų specialistams nustatyti tarnybinio atlyginimo koeficientai (Pasvalio sporto mokyklos, Pasvalio Svalios, Pasvalio Lėvens pagrindinių mokyklų, Saločių Antano Poškos vidurinės mokyklos buhalterių tarnybinio atlyginimo koeficientas – 18; Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos ir Pasvalio specialiosios mokyklos direktorių pavaduotojų ūkiui – 16) didesni net už kultūros, socialinių ir kitų paslaugų įstaigų vadovų tarnybinių atlyginimų koeficientus.

➤ didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, pareigybių (etata) skaičių įstaigose tvirtina Savivaldybės taryba. Biudžetinių įstaigų vadovai, neviršydami patvirtinto maksimalaus pareigybių skaičiaus, tvirtina pareigybių sąrašus ir nustato tarnybinių atlyginimų koeficientus. Atlikę analizę, pastebėjome, kad panašaus pobūdžio ir dydžio įstaigose apskaitos darbuotojų, tarnautojų ir aptarnaujančio personalo skaičius žymiai skiriasi⁸⁰.

Pastebėjimas. Nesulaukėme informacijos iš audituojamų subjektų ir Savivaldybės administracijos apie neatitikimų, pažeidimų pašalinimą, teiktų rekomendacijų įgyvendinimą.

etatas) – 11 (maksimalus leidžiamas – 9).

⁸⁰ Pavyzdžiai. Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje, turinčioje daugiau kaip 760 moksleivių, valdančioje daugiau kaip 4 mln. Lt asignavimų, patvirtinta 1,5 etato apskaitos darbuotojo; Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijoje, turinčioje 567 moksleivius ir valdančioje daugiau kaip 3 mln. Lt asignavimų, apskaitą tvarko vienas buhalteris. Pažymėtina, kad gimnazistai dalyvauja įvairiose programose, vykdo projektus, kurie finansuojami ne iš Savivaldybės biudžeto asignavimų ir šių lėšų apskaitą taip pat tvarko gimnazijų buhalteriai. Tuo tarpu mažesnėse rajono bendrojo lavinimo ir papildomo ugdymo mokyklose (Lėvens, Svalios pagrindinėse mokyklose, Pasvalio sporto mokykloje) patvirtinta 1,5 – 2 apskaitos darbuotojų etatai, be to vyriausiesiems buhalteriams nustatyti maksimalūs leistini tarnybinio atlyginimo koeficientai.

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje patvirtintas 1 ugdymo aprūpinimo skyriaus vedėjo etatas ir 1 ūkio dalies vedėjo etatas, Grūžių vaikų globos namuose patvirtintas 1 direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams etatas ir 0,75 ūkvedžio etato. Tuo tarpu Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijoje, turinčioje penkis struktūrinius teritorinius padalinius, patvirtintas 1 direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams etatas.

Vaškų vidurinėje mokykloje patvirtintas 1 raštinės vedėjo etatas ir 0,5 raštvedžio etato, Saločių Antano Poškos vidurinėje mokykloje ir Pasvalio Svalios pagrindinėje mokykloje yra 1 raštvedžio etatas ir 0,25 sekretoriaus etato (iš viso po 1,25 etato), tuo tarpu Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijoje raštinės reikalus tvarko 1 raštinės vedėjas.

Didžioji dalis rajono biudžetinių įstaigų atsisakė naktinių sargų ir pasirinko efektyvesnes turto apsaugos priemonės. Tačiau iki šiol sargų pareigybės patvirtintos: Pasvalio sporto mokykloje – 6; Pasvalio specialiojoje mokykloje – 3; Pasvalio lopšelyje - darželyje „Eglutė“ – 2; Pasvalio darželyje - mokykloje „Liepaitė“ – 2; Pasvalio lopšelyje - darželyje „Žilvitis“ – 1; Narteikių darželyje – mokykloje „Linelis“ – 1; Vaškų vidurinėje mokykloje – 2; Joniškėlio G. Petkevičaitės-Bitės gimnazijoje – 2; Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje – 3; Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centre „Viltis“ – 1.

Abejonių kelia ir kai kurių kitų patvirtintų pareigybių (etata) ir jų skaičiaus pagrįstumas. Pasvalio Lėvens pagrindinėje mokykloje 10 valytojų, 2 kiemsargių ir 2,8 pastatų priežiūros darbininkų etatai; Ustukių pagrindinėje mokykloje 4,5 valytojų, 1 valytojo-rūbininko, 0,75 kiemsargio ir 1,25 pastatų techninės priežiūros darbininko etatai; Pasvalio specialiojoje mokykloje – 2,5 vairuotojų etato, 1,5 pastatų ir įrenginių priežiūros darbininko etato, 1,5 kiemsargio etato; Pasvalio lopšelyje - darželyje „Eglutė“ – 4,5 virėjų etato, 1 dietisto etatas, 1 direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams etato, 0,5 ūkvedžio etato ir 0,5 sandėlininko etato; Narteikių darželyje-mokykloje „Linelis“ – 3,75 virėjų ir 1,4 ūkvedžio etato; Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje 1 elektriko etatas; Pumpėnų vidurinėje mokykloje – 1 kompiuterių specialisto etatas ir t.t.

IŠVADOS:

1. Dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareikštos viena besąlyginė, septynios sąlyginės nuomonės ir vienam audituojamam subjektui atsisakyta pareikšti nuomonę.
2. Dalį asignavimų audituojami subjektai panaudojo ne pagal paskirtį.
3. Nenustatytos diferencijuotos pagal įstaigų darbo pobūdį, ir jų dydį, darbuotojų darbo stažą, išsimokslinimą bei kvalifikaciją tarnybinių atlyginimų schemos (koeficientai), taip pat kitos darbo apmokėjimo sąlygos.
4. Nesumažinti neteisėtai nustatyti per dideli tarnybinių atlyginimų koeficientai. Neperžiūrėti ir nesumažinti įstaigoms 2010 metų Savivaldybės biudžeto asignavimai darbo užmokesčiui neteisėtai nustatyto atlyginimo dalimi.
5. Įstaigų vadovai kartu su Savivaldybės administracija neperžiūrėjo ir neįvertinto įvestų pareigybių (etatų) pagrįstumą ir būtinumą.

VII. IŽDO APSKAITA IR VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS

Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas⁸¹ nustato, kad apskaitos politika - apskaitos principai, apskaitos metodai ir taisyklės, skirti ūkio subjekto apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms sudaryti. Ūkio subjekto vadovas turi patvirtinti apskaitos politiką ir ją įgyvendinti, atsižvelgdamas į konkrečias sąlygas, veiklos pobūdį ir vadovaudamasis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais arba kitais teisės aktais.

Pastebėjimai.

1. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktorius nėra patvirtinęs Savivaldybės išdo apskaitos politikos, Pajamų apskaitos Savivaldybės išde, Finansavimo sumų apskaitos Savivaldybės išde ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų Savivaldybės išde, Sąnaudų apskaitos Savivaldybės išde tvarkų aprašų, kuriuose būtų nurodyti konkretūs ir detalūs Savivaldybės išdo apskaitos ypatumai.
2. Pasvalio rajono savivaldybės išdo sąskaitų plane⁸² patvirtintos ne visos apskaitoje naudojamos detaliosios sąskaitos. Tvarkant išdo apskaitą registruose naudojamos sąskaitos, kurių pavadinimai neatitinka patvirtinto Pasvalio rajono savivaldybės išdo sąskaitų plano sąskaitų pavadinimų⁸³.

⁸¹ Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymo (LR 2008 m. liepos 3 d. įstatymo Nr. X-1679 redakcija) 9 straipsnis.

⁸² Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. vasario 9 d. įsakymas Nr. DV-90 „Dėl Savivaldybės išdo plano patvirtinimo“.

⁸³ Pavyzdžiai. Apskaitos registre - žurnale Didžioji knyga (toliau- Didžioji knyga) naudojamos detaliosios sąskaitos 674004 „Gautos nuomos mokesčio už žemę permokos“, 6432102 „Mokėtinos finansavimo sumos (iš SB pajamų), sąskaitų plane tokių sąskaitų nėra; Didžiojoje knygoje ilgalaikių paskolų apskaitai naudojamos detaliosios sąskaitos 5230001 – 5230007, o sąskaitų

Atlikus audito procedūras, nustatyta, kad Savivaldybės administracijoje vidaus kontrolės sistema, sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus, atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus, yra sukurta pagrindinės vidaus kontrolės procedūros. Tačiau audito metu nustatyti reikšmingi vidaus kontrolės trūkumai apskaitant lėšas rodo, kad vidaus kontrolės sistema veikia nepatikimai, todėl ji vertinama kaip patenkinama.

Manome, kad Savivaldybės administracijai tikslinga atlikti išsamų vidaus kontrolės vertinimą, siekiant nustatyti silpnas grandis šiose srityse: kontrolės aplinkos, rizikos įvertinimo, kontrolės veikimo, komunikacijos ir stebėsenos.

IŠVADOS:

1. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktorius nėra patvirtinęs Savivaldybės išdo apskaitos politikos.
2. Pasvalio rajono savivaldybės išdo sąskaitų plane patvirtintos ne visos apskaitoje naudojamos detaliosios sąskaitos.

REKOMENDACIJOS:

1. Kasmet laiku pateikti Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai auditui visą konsoliduotųjų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį.
2. Tarpinių ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius paskelbti interneto svetainėje.
3. Patvirtinti metinį veiklos planą.
4. Nuolat vykdyti strateginių veiklos planų stebėseną.
5. Patikslinti Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo, biudžeto asignavimų administravimo ir atskaitomybės taisykles, atsižvelgiant į teisės aktų pasikeitimus.
6. Užtikrinti vietinių rinkliavų ir nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo kokybę, surinkimo kontrolę ir vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą.
7. Patvirtinti nuomos mokesčio už valstybinę žemę lengvatų suteikimo fiziniams ir juridiniams asmenims tvarką.
8. Patikslinti Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo sudarymo ir naudojimo taisykles, atsižvelgiant į Biudžeto sandaros įstatymo nuostatas. Nenaudoti Rezervo lėšų reikmėms, kurios gali būti numatytos Biudžeto programose.

plane patvirtinta tik viena sąskaita 5230001 „Ilgalaikės vidaus paskolos“; Didžiojoje knygoje ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalies apskaitai naudojamos detaliosios sąskaitos 6230001-6230004, o sąskaitų plane patvirtinta tik viena detalioji sąskaita 6230001 „Ilgalaikių vidaus paskolų einamųjų metų dalis“; Didžiojoje knygoje detaliojoje sąskaitoje 6952101 „Sukauptos finansavimo pajamos“ apskaitomos sukauptos finansavimo pajamos, o sąskaitų plane sąskaita 6952101 „Sukauptos vidaus palūkanos“; Didžiojoje knygoje detaliojoje sąskaitoje 6230005 „Kreditinė linija“ apskaityta trumpalaikė kreditinė linija, o sąskaitų plane trumpalaikių paskolų apskaitai patvirtinta detalioji sąskaita 6330001 „Trumpalaikės vidaus paskolos“ ir kt.

9. Ieškoti būdų Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų debetinių ir kreditinių skolų mažinimui.

10. Parengti ir pateikti Savivaldybės tarybai tvirtinti diferencijuotas pagal įstaigų darbo pobūdį, ir jų dydį, darbuotojų darbo stažą, išsimokslinimą bei kvalifikaciją tarnybinių atlyginimų schemas (koeficientai) ir kitas darbo apmokėjimo sąlygas.

11. Sugriežtinti etatų poreikio ir darbo užmokesčio nustatymo pas asignavimų valdytojus pagrįstumą.

12. Imtis priemonių, kad darbuotojams, kuriems buvo nustatytas didesnis nei leidžiama tarnybinio atlyginimo koeficientas, būtų peržiūrėtas ir nustatytas pagal teisės aktų reikalavimus.

13. Patvirtinti Iždo apskaitos politiką.

14. Patikslinti Iždo sąskaitų planą.

15. Atlikti išsamų vidaus kontrolės vertinimą, siekiant nustatyti silpnas grandis šiose srityse: kontrolės aplinkos, rizikos įvertinimo, kontrolės veikimo, komunikacijos ir stebėsenos.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Kontrolės ir audito tarnybos
vyriausioji specialistė

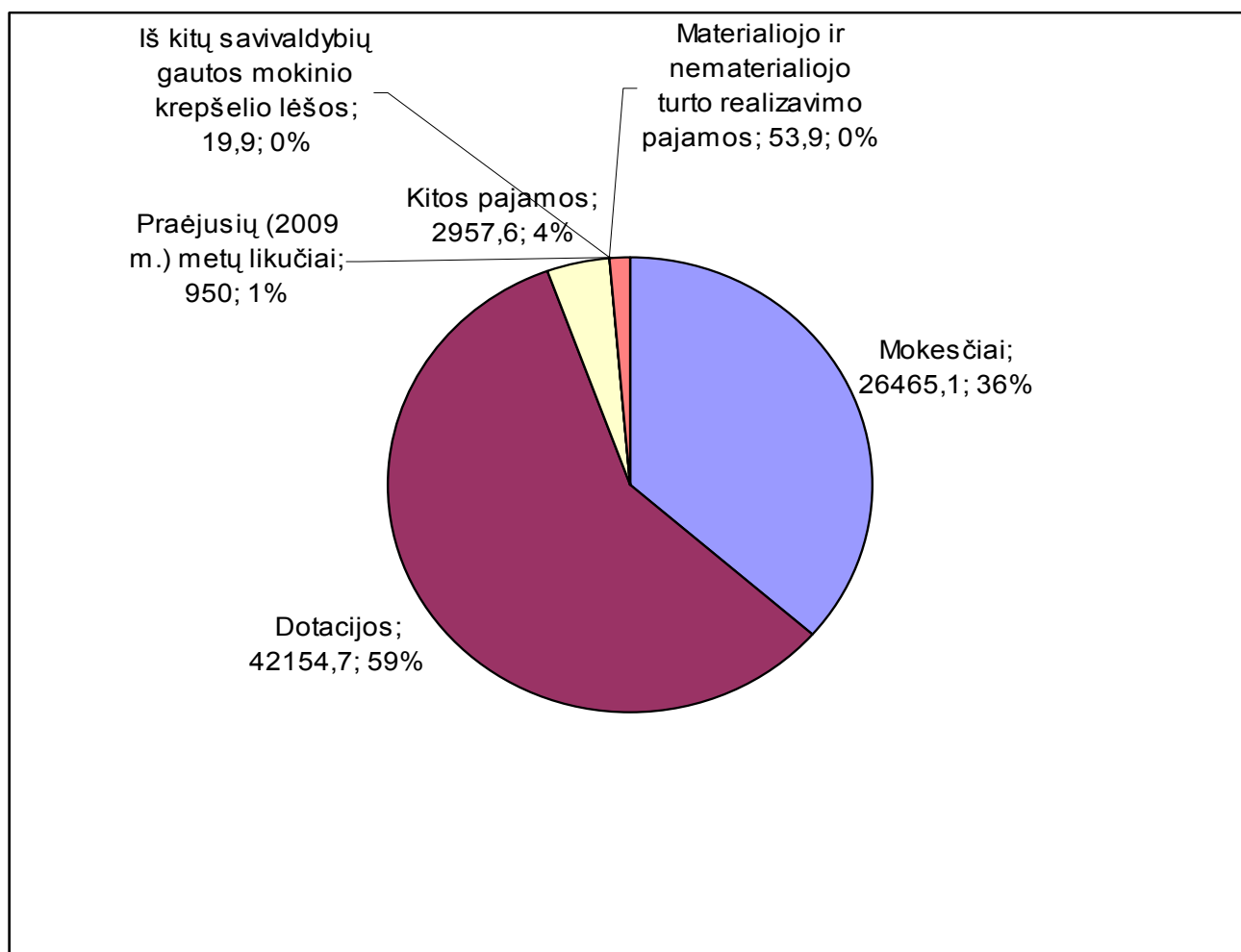
Ilma Paliukėnaitė

Duomenys apie Savivaldybės 2010 metų biudžeto pajamų įvykdymą

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Patikslintas 2010 m. biudžeto pajamų planas	2010 m. įvykdymas	Įvykdyta +/- neįvykdyta	Plano įvykdymas (proc.)	Pajamų struktūra pagal įvykdymą (proc.)
1.	Mokesčiai	25438,6	26465,1	+1026,5	104,0	36,9
2.	Dotacijos	42127,2	42154,7	+27,5	99,9	58,8
3.	Kitos pajamos	3224,8	2957,6	-267,2	91,7	4,2
4.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	0	53,9	+53,9		0,1
5.	Iš kitų savivaldybių gautos mokinio krepšelio lėšos	19,9	19,9		100	
6.	Praėjusių metų likučiai	950,0	950,0			
	Iš viso	71760,5	72601,2	+840,7	101,2	100

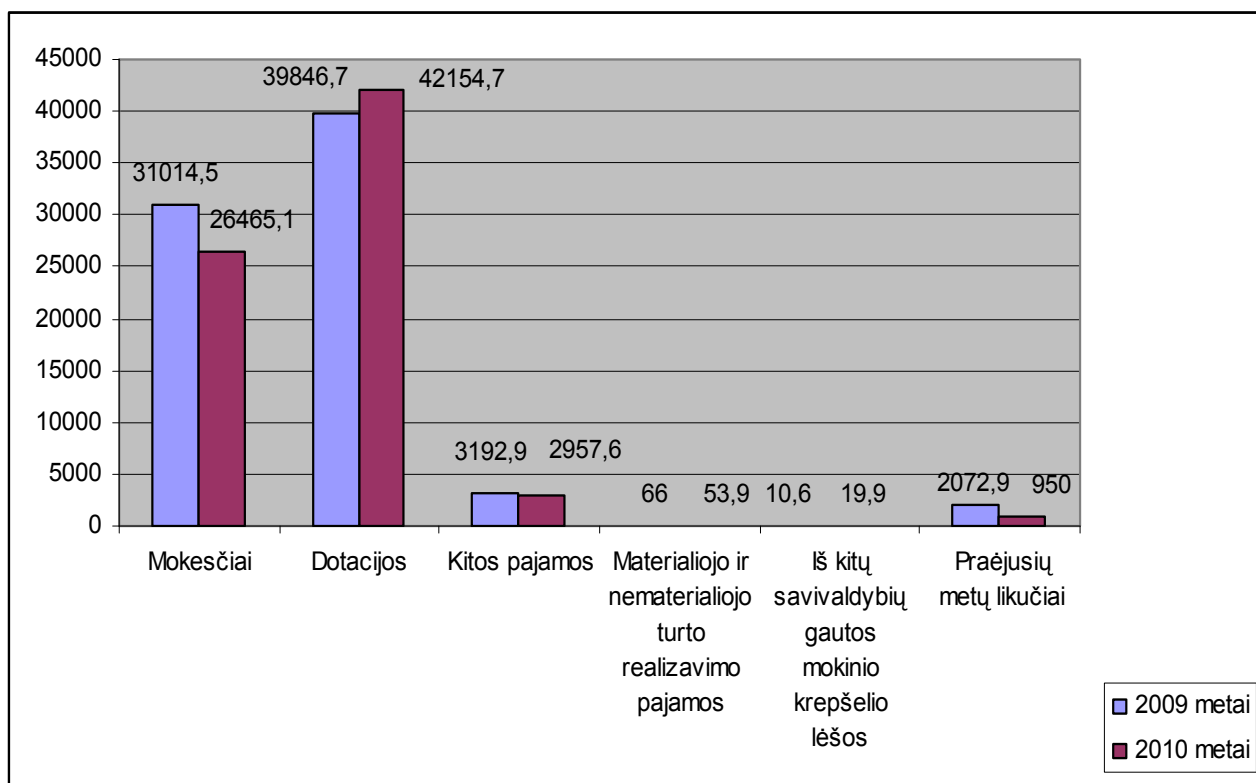
Šaltinis – Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto įvykdymo 2011 m. sausio 1 d. ataskaitos (forma Nr. 1-sav. metinė) duomenys, tūkst. Lt

Savivaldybės 2010 metų biudžeto pajamų struktūra

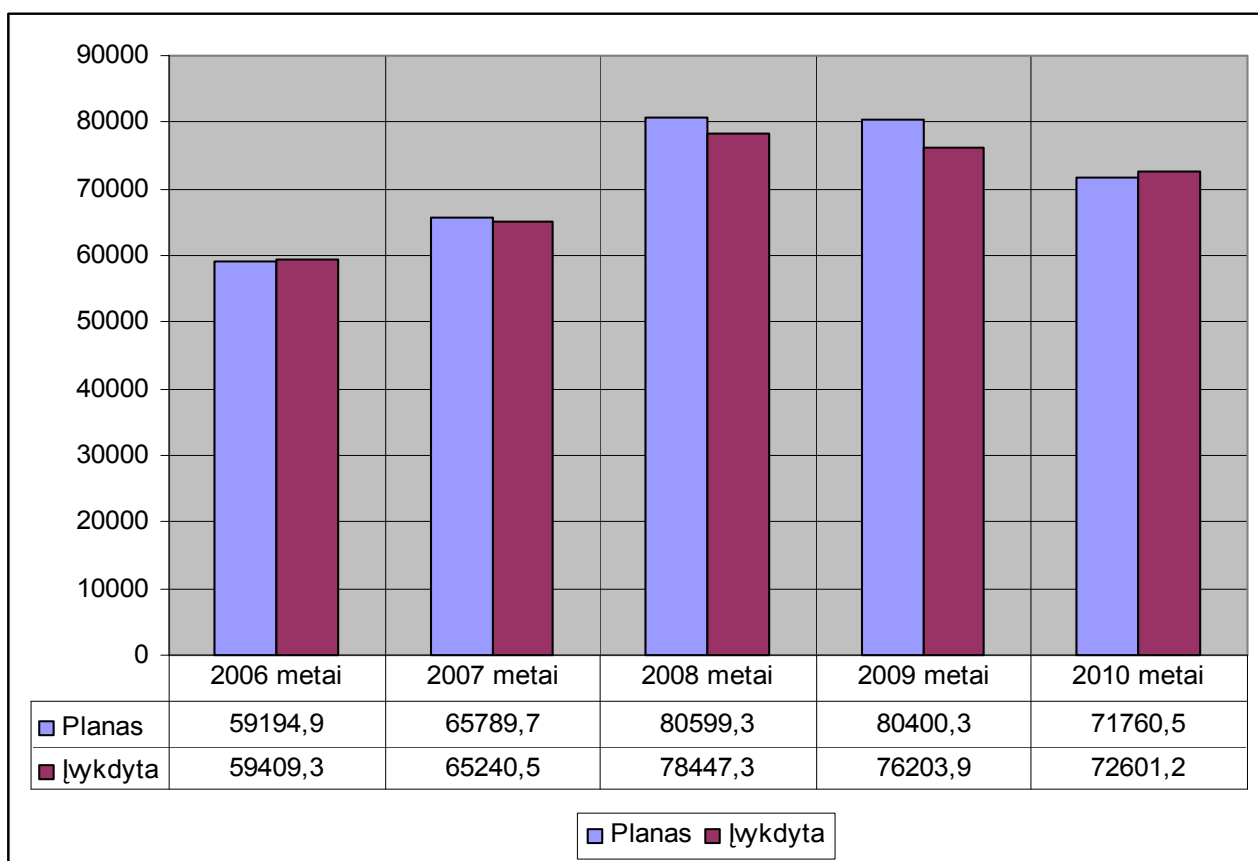
Savivaldybės 2010 metų biudžeto pajamų plano palyginimas su 2009 metų biudžeto pajamomis

Pajamų rūšys	2009 metai	2010 metai
Mokesčiai	31014,5	26465,1
Dotacijos	39846,7	42154,7
Kitos pajamos	3192,9	2957,6
Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	66	53,9
Iš kitų savivaldybių gautos mokinio krepšelio lėšos	10,6	19,9
Praėjusių metų likučiai	2072,9	950
Iš viso	76203,6	72601,2

Savivaldybės 2006-2010 metų biudžeto pajamų plano įvykdymo dinamika

Metai	Biudžeto pajamų planas	Biudžeto pajamų plano įvykdymas	Įvykdymo proc.
2006	59194,9	59409,3	100,4
2007	65789,7	65240,5	99,2
2008	80599,3	78447,3	97,3
2009	80400,3	76203,9	94,8
2010	71760,5	72601,2	101,2

Pajamų iš mokesčių surinkimo planas ir jo įvykdymas

<i>Pajamų rūšys</i>	<i>Patikslintas planas</i>	<i>Faktiškai gauta</i>	<i>Įvykdymo procentas</i>	<i>Viršyta +, negauta -</i>
Mokesčiai	25438,6	26465,1	104,0	1026,5
Gyventojų pajamų mokestis	22930,6	23797,7	103,8	867,1
Turto mokesčiai	2340	2527,8	108,0	187,8
Prekių ir paslaugų mokesčiai	168	139,6	83,1	-28,4
Dotacijos	42127,2	42154,7	100,1	27,5
Kitos pajamos	3224,8	2957,6	91,7	-267,2
Turto pajamos	452	590,9	130,7	138,9
Pajamos už prekes ir paslaugas	2226,8	1798,4	80,8	-428,4
Pajamos iš baudų ir konfiskacijų	400,0	422,3	105,6	22,3
Kitos neišvardintos pajamos	146,0	146,0	100,0	0,0
Sandoriai dėl materialiojo ir nematerialiojo turto	0	53,9		53,9
Iš kitų savivaldybių gautos MK lėšos	19,9	19,9	100,0	0,0
Lėšų likučiai metų pradžiai	950	950	100,0	0,0
Iš viso:	71760,5	72601,2	101,2	840,7

Šaltinis – Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto įvykdymo 2011 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav, metinė)

Duomenys apie Seniūnijose išduotų leidimų skaičių bei surinktas vietines įmokas

Eil. Nr.	Seniūnija	Už leidimo organizuoti komercinius renginius savivaldybei priklausančios e ar valdytojo teise valdomose viešojo naudojimo teritorijose išdavimą		Už leidimo prekiauti ar teikti paslaugas savivaldybės tarybos nustatytose viešose vietose išdavimą		Už leidimo atlikti kasinėjimo darbus savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje, atitverti ją ar jos dalį arba apriboti eismą joje išdavimą		Gyvūnų (šunų, kačių) registravimą ir laikymą daugiabučiuose namuose		Viso	
		skaičius	suma	skaičius	suma	skaičius	suma	skaičius	suma	skaičius	suma
1	Pasvalio miesto	2	600	120	3405	11	6780	9	90	142	10875
2	Pasvalio apylinkių			2	20	4	540			6	560
3	Joniškėlio miesto			6	480					6	480
4	Joniškėlio apylinkių			8	66					8	66
5	Pumpėnų			84	608					84	608
6	Pušaloto			17	106					17	106
7	Namišių			11	66					11	66
8	Saločių			164	1050					164	1050
9	Krinčino			38	613					38	613
10	Vaškų			34	356	2	170			36	526
11	Daujėnų			1	10					1	10
	Viso:	2	600	485	6780	17	7490	9	90	513	14960

7 priedas

2010 metų Savivaldybės biudžetui skirtų valstybės biudžeto dotacijų struktūra

<i>Dotacijos</i>	<i>Patikslintas planas</i>	<i>Faktiškai gauta</i>	<i>Įvykdymo procentas</i>	<i>Viršyta +, negauta -</i>
<i>Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos kapitalui formuoti</i>	442,4	479,8	108,5	37,4
<i>Speciali tikslinė dotacija</i>	40177,3	40167,4	100,0	-9,9
Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	11234,8	11231,8	100,0	-3,0
Mokinio krepšeliui finansuoti	22799,7	22792,8	100,0	-6,9
Bendrosios dotacijos kompensacija	2608	2608	100,0	0,0
Kitos dotacijos ir lėšos iš kitų valdymo lygių	3534,8	3534,8	100,0	0,0
<i>Kitos dotacijos ir lėšos iš kitų valdymo lygių</i>	1507,5	1507,5	100,0	0,0
<i>Iš viso:</i>	42127,2	42154,7	100,1	27,5

Šaltinis – Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto įvykdymo 2011 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav, metinė)

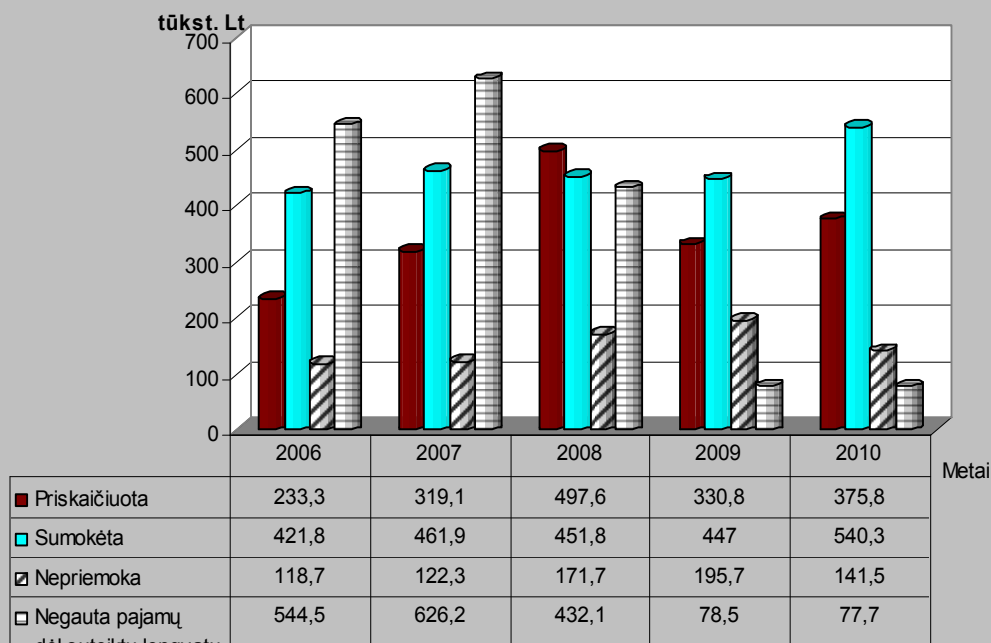
8 priedas

2010 metų savivaldybės biudžeto kitų pajamų struktūra

<i>Kitos pajamos</i>	<i>Patikslintas planas</i>	<i>Faktiškai gauta</i>	<i>Įvykdymo procentas</i>	<i>Viršyta +, negauta -</i>
<i>Turto pajamos</i>	452	590,9	130,7	138,9
Palūkanos už depozitus	20	17,6	88,0	-2,4
Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinius vandens telkinius	400	527,4	131,9	127,4
Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	32	45,9	143,4	13,9
<i>Pajamos už prekes ir paslaugas</i>	2226,8	1798,4	80,8	-428,4
Pajamos už atsitiktines paslaugas	1153,8	818,9	71,0	-334,9
Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	1043	976,8	93,7	-66,2
Pajamos už leidimų ir kitų dokumentų išdavimą		2,4		2,4
Kitos pajamos	30	0,3	1,0	-29,7
<i>Pajamos iš baudų ir konfiskacijų</i>	400	422,3	105,6	22,3
<i>Praėjusiais metais savivaldybių biudžetų, negautų pajamų kompensavimo lėšos</i>	146	146	100,0	0
<i>Iš viso:</i>	3224,8	2957,6	91,7	-267,2

Duomenys apie nuomos mokesčio už valstybinę žemę priskaičiavimą, sumokėjimą, nepriemokas ir negautas pajamas dėl suteiktų lengvatų per 2006–2010 metus

Duomenys apie nuomos mokestį už valstybinę žemę

Suteiktos lengvatos nuomos mokesčiui už valstybinę žemę 2010 metais

Lengvatos pavadinimas	Juridiniai asmenys	Fiziniai asmenys	Iš viso
Neapmokestinamo žemės sklypo dydis		28662,96	28662,96
Valstybinės žemės nuomos mokestis neviršijantis 5 Lt	7,59	510,09	517,68
Valstybinės žemės nuomos mokesčio nulinis tarifas	44537,78	1247,87	45785,65
Iš viso:	44545,37	30420,92	74966,29
Atleidimas nuo nuomos mokesčio už valstybinę žemę sumokėjimo pagal Savivaldybės tarybos sprendimą (UAB „Pasvalio autobusų parkas“, Liudmila Uogintienė, Domas Uogintas).	2655,0	57,78	2712,78
Iš viso:	47200,37	30478,70	77679,07

**Pasvalio rajono savivaldybės 2009–2010 metų biudžeto išlaidų struktūra
pagal funkcinę klasifikaciją**

Išlaidų kodas	Išlaidų straipsniai	2009 m.		2010 m.		2010 m. rodiklių palyginimas su 2009 m.	
		tūkst.Lt	%	tūkst. Lt	%	tūkst. Lt	%
1.	Bendros valstybės paslaugos	7611,3	10,1	7705,5	10,9	94,2	1,2
2.	Gynyba	90,9	0,1	82,3	0,1	-8,6	-9,5
3.	Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	1136,7	1,5	1253,8	1,8	117,1	10,3
4.	Ekonomika	3313,5	4,5	2415,9	3,4	-897,6	-27,1
5.	Aplinkos apsauga	280,5	0,4	199,7	0,3	-80,8	-28,8
6.	Būstas ir komunalinis ūkis	3707,4	4,9	3660,9	5,2	-46,5	-1,3
7.	Sveikatos apsauga	1162,1	1,5	573,8	0,8	-588,3	-50,6
8.	Poilsis, kultūra, religija	7866,1	10,5	4756,1	6,7	-3110	-39,5
9.	Švietimas	39768,2	52,8	35478,2	50,3	-4290	-10,8
10.	Socialinė apsauga	10310,7	13,7	14376	20,4	4065,3	39,4
Iš viso		75247,4	100	70502,2	100,0	-4745,2	-6,3

**Pasvalio rajono savivaldybės 2009 – 2010 metų biudžeto išlaidų analizė
pagal jų ekonominę klasifikaciją**

Išlaidų straipsniai	2009 m.		2010 m.		2010 m. rodiklių palyginimas su 2009 m.	
	tūkst. Lt	%	tūkst. Lt	%	tūkst. Lt	%
Darbo užmokestis	36028,9	47,9	32444,2	46,0	-3584,7	-9,9
Socialinio draudimo įmokos	11233,5	14,9	10190,6	14,5	-1042,9	-9,3
Mityba	606,3	0,8	608,9	0,9	2,6	0,4
Medikamentai	3,8	0,0	3,2	0,0	-0,6	-15,8
Ryšių paslaugos	357,6	0,5	322,6	0,5	-35	-9,8
Transporto išlaikymas	983,1	1,3	1197,5	1,7	214,4	21,8
Apranga ir patalynė	25,7	0,0	8,5	0,0	-17,2	-66,9
Spaudiniai	309,7	0,4	274,1	0,4	-35,6	-11,5
Kitos prekės	1469,8	2,0	1644,2	2,3	174,4	11,9
Komandiruotės	57,9	0,1	35,1	0,0	-22,8	-39,4
Miestų ir gyvenviečių viešasis ūkis	78,4	0,1	58,2	0,1	-20,2	-25,8
Komunalinės paslaugos	3941,3	5,2	3707,7	5,3	-233,6	-5,9
Ilgalaikio materialinio turto nuoma	0,7	0,0	0,6	0,0	-0,1	-14,3
Ilgalaikio materialinio turto remontas	311,1	0,4	278,1	0,4	-33	-10,6
Kvalifikacijos kėlimas	103,9	0,1	85,9	0,1	-18	-17,3
Kitos paslaugos	2524,9	3,4	2697,1	3,8	172,2	6,8
Pervedamos lėšos nepavaldžioms BĮ ir kt. subjektams pavedimams vykdyti	406,7	0,5	612,3	0,9	205,6	50,6
Palūkanos	760,1	1,0	326,5	0,5	-433,6	-57,0
Socialinės išmokos	7814,1	10,4	10987,6	15,6	3173,5	40,6
Kitos išlaidos	1218	1,6	1847,3	2,6	629,3	51,7
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	5966,5	7,9	2063	2,9	-3903,5	-65,4
Paskolų grąžinimas	1045,4	1,4	1109	1,6	63,6	6,1
Iš viso:	75247,4	100	70502,2	100	-4745,2	-6,3

Biudžeto lėšų kreditinio įsiskolinimo struktūra 2010 metais

Išlaidų pavadinimas	Suma	Proc.
Darbo užmokestis	170,1	5,3
Socialinio draudimo įmokos	192	6,0
Prekių ir paslaugų naudojimas	724	22,7
Mityba	13,2	0,4
Ryšių paslaugos	16,7	0,5
Transporto išlaikymas	78	2,4
Apranga ir patalynė	0,1	0,0
Kitos prekės	30,9	1,0
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto remontas	6	0,2
Kvalifikacijos kėlimas	0,1	0,0
Komunalinės paslaugos	542,8	17,0
Kitos paslaugos	36,2	1,1
Socialinė parama	968,4	30,3
Kitos išlaidos	396	12,4
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	9	0,3
Paskolų grąžinimas	733,6	23,0
Viso:	3193,1	100,0

Savivaldybės skolinimosi rodiklių lygis 2010 m. gruodžio 31 d.

Eil. Nr.	Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 straipsnio 1 dalies nuostatos	Įstatymu nustatytas rodiklis savivaldybėje 2010-12-31 negali viršyti	Faktiškas savivaldybės skolinimosi rodiklių lygis 2010-12-31	
			tūkst. Lt	%
1.	Savivaldybės skola negali viršyti 40 procentų patvirtintų 2010 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui grąžinamų bendrosios dotacijos kompensacijų)	(71760,5-42127,2) *40 proc.= 11853,3	8154,5	27,0
2.	Metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma negali viršyti 20 procentų , iš jų metinio trumpalaikio skolinimosi suma – 10 procentų patvirtintų 2010 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui grąžinamų bendrosios dotacijos kompensacijų)	(71760,5-42127,2) *20 proc.= 5926,7	1323,2	4,5
3.	Grąžintina 2010 kalendoriniais metais savivaldybės paskolų ir palūkanų bei su paskolų ėmimu susijusių įmokų suma negali viršyti 15 procentų patvirtintų 2010 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui grąžinamų bendrosios dotacijos kompensacijų)	(71760,5-42127,2) *15 proc.= 4445,0	2285,4	7,7